

Allmänna motioner om beskattning av företag, kapital och fastighet

Sammanfattning

Vid behandlingen hösten 2008 av regeringens budgetförslag för 2009 tog riksdagen ställning till motioner som innehöll förslag om sådana skatteförändringar som utgjorde en del av oppositionspartiernas förslag till finansiering av deras alternativa budgetförslag för 2009.

I detta betänkande behandlar skatteutskottet flertalet kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2008 som tar upp frågor om beskattning av företagande och investeringar samt vissa frågor rörande beskattning av fastigheter. Utskottet avstyrker motionerna. Som skäl för avstyrkandet hänvisar utskottet i flera fall till pågående arbete. Det gäller t.ex. skatteincitament för att stärka investeringar i företag, tonnageskatt, beskattning av allmännyttig verksamhet och beskattningen av arrendetomter och tomter med enkla bostadshus.

Till betänkandet har lämnats 3 reservationer (s, v, mp) och 5 särskilda yttranden (s, v, mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Företagande och investeringar, allmänna frågor	7
Tonnageskatt	15
Fåmansföretag	18
Stiftelser med allmännyttigt ändamål	20
Schablonbeskattning	22
Enskild näringsidkares personliga friskvård	23
Sponsring, forskning och utveckling	24
Representation	27
Ersättningar i samband med områdesskydd	28
Preliminärskatteavdrag på kapitalinkomster	29
Förskoleverksamhet	30
Personaloptioner	31
Fastighetsbeskattning, allmänna frågor	32
Klassificering av byggnader för äldreboende vid fastighetstaxeringen	34
Enkla sommarhus och bostadshus på arrenderad mark	35
Bostadsrätt	37
Skattevillkoren för boendet	39
Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning	40
Uthyrning av privatbostad	42
Förbättringsutgifter	43
Reservationer	45
1. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (s)	45
2. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (v)	47
3. Skattevillkoren för boendet, punkt 17 (s, v, mp)	48
Särskilda yttranden	50
1. Fåmansföretag, punkt 3 (s, v)	50
2. Schablonbeskattning, punkt 5 (v)	51
3. Sponsring, forskning och utveckling, punkt 7 (s, v)	51
4. Klassificering av byggnader för äldreboende vid fastighetstaxeringen, punkt 14 (v)	51
5. Enkla sommarhus och bostadshus på arrenderad mark, punkt 15 (s, v, mp)	52
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	53
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008	53

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Företagande och investeringar, allmänna frågor

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk201, 2008/09:Sk231 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk238, 2008/09:Sk240, 2008/09:Sk249, 2008/09:Sk259, 2008/09:Sk264, 2008/09:Sk285, 2008/09:Sk334 yrkande 3, 2008/09:Sk337, 2008/09:Sk346, 2008/09:Sk349, 2008/09:Sk353, 2008/09:Sk354, 2008/09:Sk364, 2008/09:Sk368, 2008/09:Sk369, 2008/09:Sk383, 2008/09:Sk396, 2008/09:Sk405, 2008/09:Sk450, 2008/09:Sk454, 2008/09:Sk460, 2008/09:Sk480, 2008/09:Sk485, 2008/09:Sk487, 2008/09:Sk501 yrkande 4 och 2008/09:C431 yrkande 2.

Reservation 1 (s)

Reservation 2 (v)

2. Tonnageskatt

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk344, 2008/09:Sk359 och 2008/09:Sk481.

3. Fåmansföretag

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk234, 2008/09:Sk247, 2008/09:Sk334 yrkande 4, 2008/09:Sk340, 2008/09:Sk347, 2008/09:Sk382 och 2008/09:Sk458.

4. Stiftelser med allmännyttigt ändamål

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk406.

5. Schablonbeskattning

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk333 yrkande 9, 2008/09:Sk334 yrkande 5 och 2008/09:Sk435.

6. Enskild näringsidkares personliga friskvård

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk246, 2008/09:Sk283, 2008/09:Sk416 och 2008/09:Sk418.

7. Sponsring, forskning och utveckling

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk222 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk288, 2008/09:Sk293, 2008/09:Sk389 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk404, 2008/09:Sk446, 2008/09:Sk457 och 2008/09:Sk476.

8. Representation

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk366 och 2008/09:Sk467.

9. Ersättningar i samband med områdesskydd

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk286 och 2008/09:Sk490 yrkandena 1 och 3.

10. Preliminärskatteavdrag på kapitalinkomster

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk361.

11. Förskoleverksamhet

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk292.

12. Personaloptioner

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk507.

13. Fastighetsbeskattning, allmänna frågor

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk241, 2008/09:Sk279, 2008/09:Sk348 i denna del och 2008/09:Sk470.

14. Klassificering av byggnader för äldreboende vid fastighets-taxeringen

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk330.

15. Enkla sommarhus och bostadshus på arrenderad mark

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk208, 2008/09:Sk233, 2008/09:Sk239, 2008/09:Sk335, 2008/09:Sk348 i denna del och 2008/09:Sk497.

16. Bostadsrätt

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk261 och 2008/09:Sk425.

17. Skattevillkoren för boendet

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk237, 2008/09:Sk274 och 2008/09:C279 yrkande 10.

Reservation 3 (s, v, mp)

18. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk255, 2008/09:Sk342 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk348 i denna del och 2008/09:Sk407.

19. Uthyrning av privatbostad

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk212.

20. Förbättringsutgifter

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk204.

Stockholm den 26 februari 2009

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andrén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c), Helena Leander (mp), Hans Olsson (s) och Lars Gustafsson (kd).

Redogörelse för ärendet

Vid behandlingen av regeringens budgetförslag för 2009 tog riksdagen ställning till motioner som hade väckts under den allmänna motionstiden 2008 och som innehöll förslag om skatteförändringar som måste prövas tillsammans med beslut om fastställande av den av regeringen föreslagna inkomstberäkningen för 2009. Riksdagen fattade beslut med anledning av regeringens förslag och motionsyrkandena den 19 november 2008 (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:FiU1, yttr. 2008/09:SkU1y, rskr. 2008/09:46).

I detta betänkande behandlar skatteutskottet flertalet kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2008 som tar upp frågor om beskattning av företagande och investeringar samt vissa frågor rörande beskattningen av fastigheter. Motionerna innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen om ändringar i eller utredningar kring olika regler i inkomstskattelagen (1999:1229, IL) eller andra skattelagar.

En förteckning över de motionsyrkanden som behandlas i betänkandet finns i bilaga.

Utskottets överväganden

Företagande och investeringar, allmänna frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår i motionerna föreslagna tillkännagivanden om inriktningen av det fortsatta arbetet med företags- och kapitalbeskattningen.

Jämför reservationerna 1 (s) och 2 (v).

Motionerna

I flera motioner föreslås skattelättnader i form av avdrag från förvärvsinkomster eller uppskov med kapitalvinstbeskattning i syfte att underlätta kapitalförsörjningen i företag, t.ex. i samband med nystart och expansion. Magdalena Andersson (m) föreslår i motion Sk201 att regeringen ska se över möjligheten att låta personer göra skattefria avsättningar som ska kunna tas i anspråk för företagande inom en viss tid. Om kontot inte används på det sättet ska det återföras i inkomstslaget tjänst. Ulrika Karlsson i Uppsala (m) föreslår i motion Sk231 yrkande 1 ett entreprenörskonto som ger privatpersoner möjlighet att skjuta upp beskattningen av kapitalvinster som inom en femårsperiod återinvesteras i onoterade bolag. Enligt yrkande 2 i samma motion bör det övervägas en avdragsrätt för privatpersoner som investerar i ett nystartat företag eller i ett företag som befinner sig i ett expansionskede. I motion Sk249 föreslår Ola Sundell (m) någon form av konton eller fonder till vilka företag ska kunna med avdragsrätt föra medel som sedan ska användas för investeringar i andra företag, t.ex. i samband med nystart. I motion Sk487 föreslår Emma Henriksson (kd) att det införs ett investeringskonto för småföretag som ska kunna användas till investeringar, expansion och även som ett system för inkomstutjämning mellan bra och dåliga år. Ett etableringskonto för skattefritt sparande upp till en viss nivå som ska kunna tas i anspråk för att starta ett eget företag föreslås av Mikael Oscarsson och Holger Gustafsson (kd) i motion Sk346. Motionärerna anser att etableringskontot skulle vara ett komplement till det riskkapitalavdrag som motionärerna också vill införa. En möjlighet till ett avdrag för investeringar i ett eget eller andra företag för att bl.a. underlätta kapitalförsörjningen för nystartade och växande företag föreslås även i motionerna Sk264 av Anna König Jerlmyr (m) och Sk337 av Tomas Tobé och Jessica Polfjärd (m). I motion Sk383 föreslår Agneta Berliner (fp) att det införs ett investeringsskydd i form av en avdragsrätt för privatinvesteringar i onoterade, publika bolag, som misslyckas i sina noteringsambitioner. Maria Plass (m) förordar i motion Sk454 att det görs en översyn av regelverket kring riskkapitalfonder som bedrivs genom komman-

ditbolag. Sten Bergheden (m) vill enligt motion Sk450 att det ska göras en översyn av lagstiftningen för att underlätta för unga att börja bygga upp ett eget företag. Att underskott inte kan kvittas mot tidigare inbetalda skatter är enligt Karin Pilsäters (fp) motion C431 yrkande 2 särskilt problematiskt för nya och växande företag, vars vinster kan ligga längre fram i tiden. Enligt motionen bör denna asymmetri ses över. Karin Pilsäter förordar också i motion Sk460 att det införs en FoU-rabatt för företag i form av ett skatteavdrag, en skattekredit eller – för företag som ännu inte nått vinst – nedsatt skatt på lönekostnader. En möjlighet till kreditering på skattekonto för satsningar på forskning och utveckling i små och medelstora företag förordas i motion Sk334 yrkande 3 av Marie Engström m.fl. (v).

Marianne Watz (m) efterlyser i motion Sk259 en förändrad och förenklad aktiebeskattning i syfte att stimulera aktieinnehav som sparform. Förenklingar och mer schablonisering på kapitalkatteområdet förordas i motion Sk485 av Lars-Arne Staxäng (m). Jan Ericson (m) förordar i motion Sk240 att skattefria byten av aktier och fondinnehav utreds. I motion Sk349 av Mikael Oscarsson och Lars Lindén (kd) förordas ett system med investeringskonto för att privatpersoner ska kunna investera och återinvestera i värdepapper utan att detta utlöser beskattning. En möjlighet att överlåta och byta aktier utan skattekonsekvenser efterlyses i motion Sk396 av Lars Elinderson (m) som en del av en omläggning av den svenska aktiebeskattningen som motionären anser bör ske för att stärka det långsiktiga ägandet av aktier. I motion Sk405 förordar Marie Weibull Kornias (m) ett system med uppskov med beskattning av kapitalvinst vid försäljning av företag om vinsten återinvesteras i ett annat företag.

Jörgen Johansson och Birgitta Sellén (c) föreslår i motion Sk285 att regeringen bör överväga vilka följder den internationella utvecklingen på fastighetsmarknaderna bör få för svensk bolagsbeskattning och vidta lämpliga åtgärder. Motionärerna hänvisar till bl.a. tidigare framlagda förslag om särskilda skatteregler för företag som investerar i fastigheter.

I motion Sk238 efterlyser Monica Green (s) en beskattning av uttag från enskilda firmor som är mer likt beskattning av löneuttag från ett eget fåmansbolag.

Skattesystemets övergripande struktur tas upp i motion Sk501 yrkande 4 av Lars Johansson m.fl. (s). Enligt motionen måste en framtida reformering av skattesystemet syfta till att åstadkomma likformighet. Det ska inte spela någon roll ifall inkomsten kommer från näringsverksamhet, arbetslön, ersättning från socialförsäkringssystemet eller i form av löneförmåner. Skatterna ska i så liten utsträckning som möjligt snedvrider investeringar, produktion och konsumtion. Motionärerna vill betona vikten av att de skatter som påverkar företagets investerings- och etableringsbeslut utformas så att de långsiktigt gynnar efterfrågan på arbetskraft. En skatteöversyn måste också beakta att skattesystemet ska vara konkurrenskraftigt från ett globalt perspektiv. Sverige ska vara ett attraktivt land att investera i. Därför är det rimligt att bolagsskatten hålls på samma nivå som genomsnittet i EU.

Vidare vill motionärerna framhålla betydelsen av att reglerna är enkla att förstå och att följa. Små företag kan behöva olika former av stöd vid starten och i den inledande tillväxtfasen. Det är enligt motionen viktigt att neutralitet i beskattningen upprätthålls mellan olika företagsformer. Företagande och investeringar gynnas av förutsägbara regler. Därför är det enligt motionen önskvärt att skattesystemet är stabilt över tiden. Det är också viktigt att skattesystemet inte motverkar geografisk rörlighet.

Enligt motion Sk480 av Per Åsling (c) bör regeringen noga beakta möjligheterna att stärka regionala och lokala skattebaser och återkomma till riksdagen med lämpliga förslag till åtgärder. Vad gäller företagsbeskattning anser motionären bl.a. att kommande utredningar kring beskattningen av bolag bör överväga särskilda regler för råvaruintensiva bolag. En sådan reglering inom företagsbeskattningen och liknande åtgärder på skatteområdet skulle enligt motionen bidra till att långsiktigt stärka den kommunala ekonomin och därmed det reella kommunala självstyret.

Olika frågor om internationell samverkan tas upp i några motioner. Enligt motion Sk353 av Monica Green (s) ska Sverige med olika politiska medel verka för avtal och regleringar som gör att skatteparadisen inte kan användas för skatteflykt, ekonomisk brottslighet och terrorism. Ameer Sachedet (s) föreslår i motion Sk354 att regeringen ska verka för att Sverige via Nordiska ministerrådets projekt snabbt får avtal med de för svenska placeringar vanligaste skatteparadisen. I motion Sk364 vill Lennart Axelsson (s) få till stånd en skärpt lagstiftning för att förhindra skatteflykt genom bolag inom vård och omsorg med hjälp av internationell skatteplanering.

Utformningen av sparandedirektivet tas upp i två motioner av Monica Green (s). Enligt motion Sk368 ska Sverige verka för att sparandedirektivet och dess informationsutbyte tillämpas fullt ut inom EU och gentemot andra stater som EU träffar skatteavtal med. Enligt motion Sk369 ska Sverige verka för att sparandedirektivet utvidgas till att omfatta juridiska personer och också andra kapitalinkomster än räntor.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet har framhållit tidigare vid behandlingen av motionsyrkanden med samma eller likartat innehåll har det förändringsarbete som inleddes i och med regeringsskiftet hösten 2006 en mycket målmedveten inriktning på åtgärder som skapar förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Bättre villkor för entreprenörskap, företagande, investeringar och innovationer ska ge en grund för varaktigt ökad sysselsättning och utvecklingskraft i hela landet.

En verklig jobbtillväxt i Sverige förutsätter att företagen investerar. Allt för ofta har dock svenska uppfinningar och innovationer – en viktig faktor bakom investeringsnivån – kommersialiserats i andra länder och lett till nya jobb utomlands i stället för i Sverige. Bristen på riskvilligt kapital, bl.a. orsakad av det höga svenska skatteuttaget på kapital genom den

numera slopade förmögenhetsskatten, har bidragit till denna negativa utveckling. Framför allt för de mindre företagens kapitalförsörjning var förmögenhetsskatten ett hinder. En mycket betydelsefull åtgärd på skatteområdet är därför beslutet i början av innevarande valperiod att slopa förmögenhetsskatten. Därmed försvann en skatt som till följd av oenhetliga värderingsregler och många undantag även skapade kryphål som uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem med stora kapitaltillgångar och resurser.

Villkoren för att starta, driva och utveckla företag stärks under mandatperioden genom åtgärder på flera olika politikområden. På skatteområdet har genomförts flera skattesänkningar för företag samtidigt som lagändringar vidtagits i syfte att stoppa viss avancerad skatteplanering. Skattelättnaderna innebär bl.a. att bolagsskatten, liksom expansionsfondsskatten för småföretagen, har sänkts från 28 % till 26,3 %. En rad förbättringar i 3:12-reglerna för fåmansföretag har genomförts, bl.a. att utrymmet för kapitalbeskattad inkomst som baseras på lönesumman utvidgats och att fler små fåmansföretag ska kunna tillämpa en enkel schablonregel. På momsområdet har redovisningsperioden för momsinsbetalningar för små företag förlängts och reglerna om uttagsbeskattning av vissa fastighetstjänster ändrats. En förändring på skatteområdet som är viktig för företagandet är den sänkning av skatteuttaget på löneinkomster och inkomst av enskild näringsverksamhet för framför allt låg- och medelinkomsttagare, dvs. jobbskatteavdraget, som har genomförts i tre steg fr.o.m. hösten 2006. Jobbskatteavdraget bidrar tillsammans med andra åtgärder till att göra det mer lönsamt att jobba, att stanna kvar i arbetslivet efter uppnådd pensionsålder och billigare för företagen att anställa.

Oberoende av regeringens arbete med att förbättra skattereglerna pågår inom EU ett brett upplagt arbete med företagens skatteregler. Detta kan komma att präglade mycket av diskussionen kring företagsbeskattningens utformning de närmaste åren. Kommissionen har tidigare meddelat att den avser att lägga fram ett förslag om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas inom EU år 2008. Som utskottet tidigare har redovisat (bet. 2006/07: SkU11) har kommissionen tagit upp olika frågor som gäller ytterligare samordning av medlemsstaternas direkta skattesystem, bl.a. behandlingen av förluster i gränsöverskridande situationer och stimulanser till företagens utvecklings- och forskningsarbete.

En av skattesystemets grundpelare är principen om likformig beskattning. Detta innebär i princip att beskattningen inom varje skatteslag ska vara enhetlig och utan undantag. En likformighetsprincip ligger till grund för den jämförelsenorm som används för att avgöra bl.a. i vad mån skatteregler innebär ett samhälleligt stöd till företag och hushåll som redovisas på statsbudgetens inkomstsida (se t.ex. Redovisning av skatteutgifter 2008, skr. 2007/08:123 bil. 2 s. 14 f.). Som exempel kan nämnas att olika grad av progressivitet i skatteskalen eller olika skatteuttag på arbetsinkomster jämfört med övriga inkomster anses vara förenligt med normen. Vidare är

skattereduktioner förenliga med normen under förutsättning att de är generella och inte gynnar vissa grupper av skattskyldiga. På kapitalbeskattningens område utgår normen från bl.a. att sparande ska ske med beskattade inkomster.

Det är enligt utskottets mening viktigt att sträva efter ett bibehållande av likformighetsprincipen för att undvika ett skattesystem som bidrar till inlåsnings effekter, blir styrande för val av investeringsobjekt och skapar konkurrenssnedvridningar. Ett enhetligt regelsystem med få undantag är också enklare att förstå och tillämpa. Vidare kan skattesatserna hållas lägre i ett skattesystem med få undantag. Vårt medlemskap i EU kan också göra regler om uppskov med eller undantag från beskattning problematiska och administrativt svårhanterliga till följd av de krav som ställs på reglernas utformning genom EG-fördraget och EG-domstolens tillämpning av detta.

Utskottet vill i detta sammanhang understyrka betydelsen av de riktlinjer för skattepolitiken som har formulerats av regeringen och antagits av riksdagen (prop. 2007/08:100 avsnitt 5.3, bet. 2007/08:FiU20, rskr. 2007/08:259). Enligt fem hållpunkter ska skattereglerna utformas så att de bidrar till goda förutsättningar för varaktigt hög sysselsättning och till goda villkor för företagande och investeringar, säkerställer att målen om en generell och rättvist fördelad välfärd uppnås, utgör effektiva ekonomiska styrmedel på t.ex. miljöområdet och till förmån för folkhälsan samt att de främjar ett legitimt och rättvist skattesystem.

Beträffande företagande och investeringar innebär hållpunkterna att skattereglerna ska ge goda villkor för investeringar i Sverige, genom att attrahera utländska företags lokalisering och investeringar i Sverige och genom att företag redan verksamma i Sverige ökar sina investeringar. Därutöver ska också goda villkor gälla för svenska företags investeringar i utlandet.

Riktlinjerna innebär också att skattepolitiken ska utformas så att fem allmänna krav som ställs på de svenska skattereglerna i en globaliserad värld tillgodoses. Dessa krav innebär bl.a. att skattereglerna ska utformas så att de kan finansiera offentliga utgifter på ett hållbart sätt och så att de ska vara generella och att existerande särregler (skatteutgifter) löpande prövas för att förenkla systemet och för att skapa finansiellt utrymme för att sänka strategiska skattesatser. Skattereglerna ska vara hållbara och kunna försvaras i ett EG-rättsligt perspektiv. Vidare ska beskattning ske i nära anslutning till inkomsttillfället, och på inkomstskatteområdet bör på sikt olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning undvikas. Slutligen ska arbetet med att förenkla skattereglerna (minskad administrativ börda) drivas vidare.

Hållpunkterna och kraven avses ge en ram för utvecklingen av skattepolitiken. De anger vilka åtgärder som är angelägna och vad som bör undvikas. De fem hållpunkterna med deras koppling till den ekonomiska politiken pekar i första hand ut vad som är angeläget, medan de fem kraven har sin tyngdpunkt på det som bör undvikas. En i förhållande till

hållpunkter och krav framgångsrik skattepolitik märks därmed i första hand genom att hållpunkterna förstärks, medan avvikelserna från kraven bör vara så begränsade som möjligt.

I budgetpropositionen för 2009 har regeringen redovisat ett antal åtgärder som vidtas utifrån riktlinjerna. Av central betydelse är arbetet med att skapa bättre förutsättningar för en varaktigt högre sysselsättning. Den sänkta skatten på förvärvsinkomster är en viktig del liksom att den generella och rättvisa välfärden förstärks genom en skattelättnad för pensionärer. Vidare förbättras villkoren för företagande och investeringar genom det brett anlagda företagspaket som utskottet nämnde tidigare. Paketet ska samtidigt bidra till ett mer rättvist och legitimt skattesystem genom de åtgärder mot avancerad skatteplanering och genom ett antal förenklingar för företagen som ingår i paketet.

I budgetpropositionen har regeringen också betonat det angelägna i att skattereglerna för olika sparformer är utformade så att likartade ekonomiska aktiviteter behandlas på ett skattemässigt neutralt sätt samt så att skatteplanering förebyggs. En reformering av skattereglerna måste också beakta den pågående integrationen av de finansiella marknaderna i Europa. Regeringen avser därför att påbörja ett arbete med att se över beskattningen av sparande genom bl.a. indirekt ägande av aktier genom kapitalförsäkring med syfte att åstadkomma en enkel, neutral och effektiv beskattning.

Regeringen tillsatte i december 2007 en utredning om statliga finansieringsinsatser för nya, små och medelstora företag. Under 2008 beslutade regeringen direktiv till en utredning om skatteincitament för investeringar i mindre företag (dir. 2008:80). Utredaren ska bl.a. analysera förutsättningar för att införa särskilda skatteincitament för att stimulera fysiska personers investeringar i små företag som är onoterade, inklusive handelsbolag som enbart ägs av fysiska personer. De olika former av särskilda skatteåtgärder som utredaren främst ska inrikta sig på är regler för ett s.k. etableringskonto, riskkapitalavdrag för privatpersoner som investerar i eget eller närståendes företag, möjligheten till uppskov med kapitalvinstbeskattning i vissa fall och Annellavdraget¹. En utgångspunkt för uppdraget är att grunderna för 1990 års skattereform i termer av likformighet och neutralitet ska beaktas så långt det är möjligt. Vidare måste särskilt beaktas riskerna med skattekrediter, som innebär att det allmännas skattefordran direkt eller indirekt riskerar att förloras när och om den skattskyldige lämnar svensk beskattningsjurisdiktion, liksom de skatteadministrativa problem som finns om en sådan skattefordran ska bevakas under lång tid.

¹ Med det s.k. Annellavdraget kunde aktiebolag t.o.m. utgången av år 1993 dra av viss utdelning på nyemitterat kapital. Avdrag fick göras med en viss procent per år av vad som betalats in för aktierna under en viss period. Ett syfte med reglerna var att underlätta aktiebolagens kapitalanskaffning.

I en hemställan till Finansdepartementet den 24 november 2008 har Skatteverket lämnat ett förslag till hur handelsbolagen kan infogas i det nuvarande systemet med skattefria utdelningar och kapitalvinster på näringsbetingade andelar. Förslaget remissbehandlas för närvarande. Remisstiden går ut den 10 mars 2009.

Utskottet kan konstatera att ett flertal av de olika frågor som tas upp i motionerna om åtgärder på skatteområdet för att främja företagens kapitalförsörjning och stimulera till nyföretagande kommer att få en belysning genom det arbete som redan bedrivs eller planeras i Regeringskansliet. Också företagsbeskattningsfrågor som bereds inom EU får betydelse för framtida ställningstaganden. Det finns anledning att avvakta resultatet av det arbete som nu pågår. Utskottet har vid tidigare behandling av liknande förslag uttryckt en stor förståelse för de motiv som ligger bakom vissa av förslagen. Exempelvis skulle en möjlighet till omplacering av fonder utan att detta omedelbart utlöser en kapitalvinstbeskattning sannolikt öka benägenheten hos spararna att ändra i sina investeringar och vara fördelaktigt från konkurrenssynpunkt. Utskottet har tidigare också noterat de förslag om s.k. investeringskonton som framförts i debatten för att stärka spararnas möjligheter att göra omplaceringar utan att detta utlöser kapitalvinstbeskattning. Vidare har utskottet uppmärksammat att nuvarande regler upplevs innebära en tilltagande styrning mot sparande i kapitalförsäkringar för att uppnå skattefördelar, vilket kan leda till en skattebetingad snedvridning av sparandet. En motion tar upp frågan om att införa någon form av investeringsbolagsliknande skatteregler för företag som investerar i fastigheter, fastighetsinvesteringsbolag. Enligt motionen finns en sådan investeringsmöjlighet redan i flera andra länder. Utskottet anser att en sådan investeringsmöjlighet sannolikt skulle vara attraktiv för vanliga sparare och bidra till en vitaliserad fastighetsmarknad bl.a. med fler hyresbostäder. Det finns därför ett intresse av att klarlägga fördelar och nackdelar med en sådan investeringsform.

Utskottet utgår ifrån att det pågående arbetet ska ge ett underlag för ställningstaganden i sådana frågor rörande företagens kapitalförsörjning m.m. som tagits upp i motionerna och av utskottet. Med hänvisning härtil avstyrker utskottet motionerna Sk201, Sk231 yrkandena 1 och 2, Sk240, Sk249, Sk259, Sk264, Sk259, Sk285, Sk334 yrkande 3, Sk337, Sk346, Sk349, Sk383, Sk396, Sk405, Sk450, Sk454, Sk460, Sk485, Sk487 och C431 yrkande 2.

De grundläggande krav som bör beaktas i skattepolitiken och i skattelagstiftningen är enligt utskottets mening väl tillgodosedda genom de riktlinjer som utskottet redovisat. Utskottet anser inte att det finns anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om skattesystemets allmänna utformning i enlighet med motion Sk501 yrkande 4. Motionsyrkandet avstyrks därför.

När det gäller frågor om förändringar i beskattningsrätten, som tas upp i motion Sk480, konstaterar utskottet att en utveckling i enlighet med motionen mot en mer omfattande och från riksdagen mer fristående beslutanderätt regionalt och kommunalt skulle kräva en analys som rör grunderna för den arbets- och befogenhetsfördelning mellan staten och kommunerna som ytterst har lagts fast i grundlagen. Det är enligt utskottets mening en viktig uppgift att på olika sätt främja en regional utveckling. Regeringen har initierat ett brett och omfattande arbete för att ta till vara hela Sveriges utvecklingskraft och tillväxtpotential. Även inom gällande rättsliga ramar för befogenhetsfördelningen finns ett utrymme för förändringar. Utskottet vill här framhålla att den kommunala fastighetsavgift som trätt i stället för den statliga fastighetsskatten innebär att kommunerna ges ett incitament att stimulera bostadsbyggande och andra samhällsnyttiga åtgärder i kommunen för att stärka en positiv utveckling av underlaget för fastighetsavgifterna i kommunen. Detta medför att intäkterna från avgiften kopplats samman med åtgärder som vidtas inom de kommunala ekonomierna på ett sätt som är ägnat att stärka det kommunala inflytandet. Utskottet anser inte – utifrån de aspekter som det ankommer på skatteutskottet att bevaka – att det finns skäl för ett tillkännagivande till regeringen rörande ändringar i beskattningsrätten och avstyrker följaktligen motion Sk480.

I fråga om skatteparadis, som tas upp i några av motionerna, vill utskottet betona att det självfallet är ytterst viktigt att förebygga skatteflykt och motverka skattefusk. Utskottet utgår ifrån att regeringen noga följer utvecklingen i dessa avseenden. Viktigt i kampen mot skattefusk är att det arbete som drivs inom OECD och det nordiska arbetet med att förbättra tillgången på information från skatteparadis liksom att arbetet inom EU mot olika former av skattebedrägerier blir framgångsrikt. Under hösten 2008 godkände riksdagen informationsutbytesavtal och partiella skatteavtal med Isle of Man. Avtal med Guernsey och Jersey har undertecknats och kan förväntas bli förelagda riksdagen för godkännande inom kort. Utskottet anser det inte vara motiverat med något tillkännagivande till regeringen och avstyrker motionerna Sk353, Sk354 och Sk364.

Med anledning av motionsförslagen rörande om sparandedirektivet² vill utskottet erinra om att kommissionen nu – i enlighet med rådsslutsatser när sparandedirektivet antogs och ett mandat som lämnades hösten 2006 – inlett diskussioner med andra viktiga finansiella centrum – Singapore, Hongkong och Macao – om möjligheten att de ska tillämpa motsvarande regler som i direktivet. Under hösten 2008 presenterade kommissionen också en rapport i vilken aviseras ett antal ändringar i direktivet som bl.a. rör hur man ska förfara om en fysisk person som är faktisk betalningsmottagare är dold bakom en juridisk struktur, definitionen av betalningsombud och definitionen av vilka inkomster av sparande som ska omfattas av direktivet.

² Rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar (EUT L 157, 26.6.2003, s. 38, Celex 32003L0048), senast ändrat genom rådets beslut 2004/587/EG (EUT L 257, 4.8.2004, s. 7, Celex 32004D0587).

Förslaget i den sistnämnda delen är försiktigt hålllet och innebär inte den mera långtgående utvidgning som vissa medlemsstater har förordat. Enligt den svenska ståndpunkt som redovisades vid Finansdepartementets besök i skatteutskottet den 14 oktober 2008 är Sverige positivt till att diskussioner med andra viktiga finansiella centrum inletts och anser att dessa bör fortsätta. Sverige välkomnar rapporten och de aviserade ändringsförslagen och är berett att prioritera behandlingen av förslagen i rådet under sitt ordförandeskap. Sverige anser dock att arbetet med att utvidga medlemsstaternas samarbete till att omfatta även andra inkomster av investeringar än räntor måste drivas vidare, låt vara att regleringen kanske inte ska tas in just i sparandedirektivet. Regeringen har i en faktapromemoria den 16 februari 2009 (2008/09:FPM71) i stora drag ställt sig positiv till de justeringar i det befintliga direktivet som kommissionen har föreslagit. Mot bakgrund av det pågående arbetet finner utskottet inte skäl för tillkännagivanden till regeringen i enlighet med motionerna Sk368 och Sk369. Motionerna avstyrks följaktligen.

Bedräffande den fråga om "löneuttag" från enskilda firmor som tas upp i motion Sk238 vill utskottet nämna att utredningen Ett enklare aktiebolag (dir. 2007:132) ska överväga om det behövs en ny företagsform utan personligt betalningsansvar som är särskilt anpassad för näringsverksamhet i liten skala. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2009. Utskottet anser att resultatet av utredningen bör avvaktas och avstyrker motionen.

Med hänvisning till vad utskottet i det föregående har anfört om pågående utredning eller beredning och i övrigt avstyrker utskottet samtliga under denna förslagspunkt behandlade motionsyrkanden.

Tonnageskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om ett nytt tillkännagivande till regeringen om införande av tonnageskatt.

Bakgrund

Riksdagen beslutade hösten 2001 om ett nytt sjöfartsstöd fr.o.m. den 1 oktober 2001 som omfattar lastfartyg och passagerarfartyg i internationell trafik (prop. 2000/01:127, bet. 2001/02:TU3, rskr. 2001/02:2). Sjöfartsstödet ges i form av att arbetsgivarens skattekonto krediteras ett belopp motsvarande skatteavdrag och arbetsgivaravgifter på sjöinkomst. Skatteutgiften – dvs. samhällets stöd i form av skattelättnader som avviker från en likformig beskattning – beräknas för sjöfartsstödet uppgå till 1,47 miljarder kronor 2009. Syftet med sjöfartsstödet är att ge svensk sjöfartsnäring konkurrensvillkor som är likvärdiga med konkurrensvillkoren för andra EU-

länders handelsflottor. Det är förenligt med vissa riktlinjer från kommissionen som går ut på att medlemsländerna i viss omfattning kan ge statligt stöd till sjöfartsnäringen genom skattesubventioner.

Sedan det nya sjöfartsstödet infördes ägde en viss inflaggning rum till det svenska registret. Rederinämnden inger varje år en rapport om de svenska rederiernas ekonomiska situation till regeringen. Av rapporten för 2006 framgår att de svenska rederiernas ekonomiska situation förbättrats och konkurrensförmågan stärkts genom det statliga bidraget (prop. 2007/08:1 utgiftsområde 22 s. 19 och 74, prop. 2008/09:1 utgiftsområde 22 s. 73 f.).

Många länder har infört tonnageskatt, som innebär att inkomsten bestäms schablonmässigt med utgångspunkt från fartygets nettodräktighet. Tonnaget anses ge ett mått på fartygens lastkapacitet och därmed intjäningsförmåga.

Motionerna

I motionerna Sk344 av Lars Hjalmered och Lisbeth Grönfeldt Bergman (m), Sk359 av Christina Oskarsson och Claes-Göran Brandin (s) och Sk481 av Maria Kornevik Jakobsson och Eva Selin Lindgren (c) föreslås ett tillkännagivande till regeringen av innebörd att arbetet med att införa en tonnageskatt ska påskyndas.

Tidigare behandling

I motioner väckta förslag om att införa tonnageskatt i Sverige avslogs fram till våren 2004 av riksdagen vid återkommande tillfällen. Skatteutskottet hänvisade härvid till – förutom principerna bakom skattereformen – att befintligt rederistöd i form av statligt stöd redan lämnas till arbetsgivaren för att ge kompensation för kostnader för skatt och sociala avgifter. Mot bakgrund av att alltfler EU-länder infört tonnageskatt beslutade riksdagen, i ett tillkännagivande till regeringen våren 2004, med anledning av motioner från företrädare för sex av riksdagens sju partier att det var angeläget att utreda frågan (bet. 2003/04:SkU21). Under hösten samma år tillkallade den dåvarande regeringen en särskild utredare med uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett system med tonnageskatt. Utredaren lämnade i februari 2006 betänkandet Tonnageskatt (SOU 2006:20) med ett förslag på hur en tonnagebeskattning av fartyg skulle kunna genomföras. Förslaget remissbehandlades under våren 2006.

Under utredningsförslagets fortsatta beredning i Finansdepartementet aktualiserades vissa frågor som borde beredas vidare, bl.a. för att få en klarare bild av de offentligfinansiella effekterna av ett tonnageskattesystem. Under våren 2007 togs frågan på nytt upp i skatteutskottet med anledning av motioner från den allmänna motionstiden 2006. Utskottet (bet. 2006/07:SkU11) uttalade att det var olyckligt att beredningen dragit

ut på tiden och betonade intresset av att frågan kunde få en snabb lösning. Riksdagen beslutade om ett nytt tillkännagivande till regeringen i enlighet med vad utskottet anfört (rskr. 2006/07:115).

Vid behandlingen av liknande motionsyrkanden våren 2008 hänvisade utskottet (bet. 2007/08:SkU19) till uttalandet från våren 2007 och konstaterade att det var fortsatt angeläget att beredningen av utredningens förslag kunde slutföras så snart som möjligt. Utskottet hade emellertid en förståelse för att regeringen samtidigt kan behöva bedöma närliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar.

I en debatt den 16 december 2008 med anledning av Lars Johanssons (s) interpellation 2008/09:153 om utflaggning och tonnageskatt förklarade finansministern att ett mycket omfattande arbete återstår att göra på området. Därtill kommer att möjligheten att göra den typen av stora och omfattande beredningsarbeten i samband Sveriges ordförandeskapsår i EU kommer att vara mycket begränsade.

Utskottets ställningstagande

Den 21 januari 2009 har kommissionen presenterat centrala strategiska mål för Europas sjötransporter fram till 2018³. Kommissionen anför bl.a. att tydliga och konkurrenskraftiga EU-ramar för tonnageskattning, inkomstbeskattning och statligt stöd bör upprätthållas och i tillämpliga fall förbättras mot bakgrund av erfarenheterna från tillämpningen av de tidigare riktlinjerna för statligt stöd till sjötransport. Kommissionen betonar att EU-flaggstater står inför en skarp konkurrens från flaggstater utanför EU.

Utskottet vill framhålla att Sverige utmärker sig gentemot andra sjöfartsnationer inom EU genom att inte tillhandahålla sjöfartsnäringen en möjlighet att betala tonnageskatt som alternativ till vanlig inkomstbeskattning. Utskottet har tidigare uttalat en förståelse för att regeringen kan behöva bedöma närliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar, bl.a. hur det redan gällande sjöfartsstödet påverkas av en tonnageskatt. Utskottet har emellertid samtidigt gjort bedömningen att frågan om tonnageskatt är av vikt för rederinäringens utveckling i Sverige och därvidlag inte minst för att undvika att utflaggningar av nya fartyg kommer att aktualiseras i brist på besked. Vidare har berörda rederier för att kunna planera sin verksamhet ett berättigat behov av att snarast få besked om tonnageskattens närmare utformning.

På anförda skäl anser utskottet att det är fortsatt angeläget att beredningen av utredningens förslag kan slutföras skyndsamt. Utskottet förutsätter att regeringen beaktar vad kommissionen anfört i de ovan nämnda strategiska målen för sjöfarten fram till 2018. Utskottet utgår ifrån att frågan ska kunna få sin lösning utan att riksdagen ska behöva besluta om ännu ett tillkännagivande till regeringen. Utskottet avstyrker följaktligen motionsyrkandena.

³ KOM(2009) 8 slutlig.

Fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om ett tillkännagivande till regeringen om det fortsatta arbetet med fåmansföretagens skattefrågor.

Jämför särskilt yttrande 1 (s, v).

Gällande rätt

De regler som brukar kallas 3:12-reglerna finns numera i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229, IL). Dessa regler tillämpas vid beskattning av utdelningar och kapitalvinster från fåmansföretag till delägare som varit verksamma (aktiva) i fåmansföretaget i betydande omfattning. Reglerna tillkom vid 1990 års skattereform med syftet att förvärvsinkomster ska beskattas ungefär lika oavsett om de kommer från ett lönearbete eller från arbetsinsatser i ett eget aktiebolag.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. Om delägaren i stället lyfter utdelningar från företaget eller säljer andelar i det, ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från avyttrade andelar i företaget som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital.

Vid en reformering av reglerna fr.o.m. den 1 januari 2006 (prop. 2005/06:40, bet. 2005/06:SkU10, SFS 2005:1136) utvidgades det utrymme som kan tas ut som kapitalbeskattad inkomst. Framträdande i de nya reglerna är att utbetalda löner i företaget givits ökad tyngd vid beräkningen av den inkomst som ska kapitalbeskattas hos ägaren. Vid reformen infördes också en schablonregel, den s.k. förenklingsregeln, med tanke främst bl.a. på företagare som har ett litet kapital och ett fåtal anställda. I stället för att beräkna utrymmet för kapitalbeskattning enligt de ordinarie, mer komplicerade reglerna, tilläts en ägare av en kvalificerad andel att använda ett belopp motsvarande 1,5 inkomstbasbelopp som gränobelopp, dvs. det utrymme som anger hur mycket det är möjligt att ta ut ur bolaget till endast 20 % kapitalinkomstskatt. När förenklingsregeln infördes bedömdes att uppemot 60 % av samtliga ägare till kvalificerade andelar skulle välja att tillämpa denna regel.

Ytterligare lättnader i 3:12-reglerna genomfördes den 1 januari 2007 genom budgetförslaget hösten 2006 (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1, yttr. 2006/07:SkU1y). En av ändringarna var att schablonbeloppet i förenklingsregeln höjdes till 2 inkomstbasbelopp. Vidare togs den regel bort som innebar att företagets lönesumma under 10 inkomstbasbelopp inte lades till

grund för beräkning av hur stor inkomst som skulle kapitalbeskattas hos ägaren. Utrymmet för kapitalbeskattad inkomst som baseras på lönesumman höjdes också från 20 till 25 % upp till en lönesumma på 60 inkomstbasbelopp.

Genom ett beslut hösten 2007 (prop. 2007/08:19, bet. 2007/08:SkU9) ändrades övergångsreglerna till den reform som gäller fr.o.m. den 1 januari 2006, vilket innebär en förlängd övergångstid för tidigare generösare regler om hur en kapitalvinst ska fördelas mellan kapital och tjänst vid avyttring av kvalificerade andelar åren 2007–2009.

Hösten 2008 beslutades ytterligare förändringar i 3:12-systemet (prop. 2008/09:40, bet. 2008/09:SkU9, prop. 2008/09:65, bet. 2008/09:SkU19). En av dessa ändringar var att utvidga förenklingsregeln genom att höja schablonbeloppet från 2 till 2,5 inkomstbasbelopp fr.o.m. den 1 januari 2009. En annan förändring gällde det löneuttagskrav som tillämpas för att nivån på företagets löneutbetalningar ska få räknas aktiva delägare till godo vid beräkningen av hur mycket som ska kapitalinkomstbeskattas hos ägaren. Löneuttagskravet hade av många företagare upplevts som satt alltför högt. Kritiken har bl.a. gått ut på att höga löneuttag riskerar att leda till likviditetsproblem och att ett högt lönekrav leder till svårigheter för medarbetarägda konsultföretag. Vidare var det svårt för företagare som arbetar deltid att utnyttja löneunderlagsregeln. Det maximala löneuttagskravet sänktes från 15 till 10 inkomstbasbelopp fr.o.m. den 1 januari 2009. Från och med samma tidpunkt gäller även enklare regler för beräkning av gränsbelopp och att rätten till årets gränsbelopp inte går förlorad efter förvärv genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt.

Finansdepartementet har anlitat en utredare för en analys av den skattemässiga neutraliteten mellan olika organisationsformer. Av direktiven till den tidigare nämnda utredningen om skatteincitament för investeringar i mindre företag (dir. 2008:80) framgår att bedömningen av behovet av ytterligare stimulanser för kapitalanskaffning ska göras utifrån de förändringar som har gjorts av de s.k. 3:12-reglerna under de senaste åren.

Motionerna

I motionerna Sk234 av Anna König Jerlmyr (m) och Sk347 av Mikael Oscarsson (kd) föreslås en översyn i syfte att möjliggöra vinstandelslån i fåmansföretag. Enligt motion Sk247 av Elisabeth Svantesson (m) bör övervägas om 3:12-reglerna kan avskaffas och ersättas med ett enklare system. I motion Sk334 yrkande 4 av Marie Engström m.fl. (v) föreslås riksdagen besluta ett tillkännagivande till regeringen av innebörd att det är viktigt att upprätthålla syftet med 3:12-reglerna – dvs. att förhindra att inkomster som ska beskattas som tjänsteinkomster omvandlas till kapitalinkomster – och att genomföra de förenklingar som är möjliga utan att åsidosätta syftet med reglerna. Tomas Tobé (m) förordar i motion Sk340 att 3:12-reglerna förändras för att ge entreprenörer tydliga incitament att starta och utveckla

sitt företagande. Anna König Jerlmyr (m) vill i motion Sk382 att fåmansbolagsreglerna ses över i syfte att beskattningen av aktieutdelningar och avyttring av aktier ska vara enhetlig med beskattningen av noterade aktier. I motion Sk458 föreslår Karin Pilsäter (fp) att fåmansbolagsreglerna ersätts med en ”normallönemodell” där inkomster upp till gränsen för socialförsäkringsförmånerna beskattas som arbetsinkomst och resterande del beskattas som kapitalinkomst.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ovan redovisat en rad förbättringar som genomförts för fåmansföretagen på senare år, och att det fortsatt pågår ett arbete som gäller skatteincitament som ska underlätta för mindre företag i deras kapitalanskaffning och investeringar. Utskottet förutsätter att möjligheten till ytterligare förbättringar för fåmansföretagen tas till vara i det fortsatta utrednings- och beredningsarbetet. Utskottet anser att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen i dessa frågor. Följaktligen avstyrker utskottet motionsyrkandena.

Stiftelser med allmännyttigt ändamål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande till regeringen om skattereglerna för allmännyttiga stiftelser.

Gällande rätt

En stiftelse som uppfyller vissa krav är inte skattskyldig för kapitalvinster och kapitalförluster utan beskattas bara för inkomst av näringsverksamhet (7 kap. 3 § IL). För skattefriheten gäller att något av stiftelsens huvudsakliga ändamål ska bestå i att främja vård och uppfostran av barn, lämna bidrag för undervisning eller utbildning, bedriva hjälpverksamhet bland behövande, främja vetenskaplig forskning, främja nordiskt samarbete eller stärka Sveriges försvar under samverkan med militär eller annan myndighet. Ändamålen får inte vara begränsade till vissa familjer eller bestämda personer (7 kap. 4 § IL).

Motionen

I motion Sk406 föreslår Olof Lavesson (m) att även stiftelser som har som huvudsakligt ändamål att lämna bidrag för kulturändamål ska kunna omfattas av begränsad skattskyldighet.

Tidigare behandling

Riksdagen beslutade den 24 november 2004 i ett tillkännagivande (bet. 2004/05:SkU11, rskr. 2004/05:61) att regeringen borde se över de regler som anger omfattningen av skattebefrielse för vissa allmännyttiga stiftelser och andra juridiska personer som bedriver allmännyttig verksamhet.

I budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1, finansplan m.m., s. 131) redovisade den dåvarande regeringen att det pågick ett arbete med att skriva direktiv till en utredning om hur beskattningen av stiftelser som bedriver allmännyttig verksamhet bör utformas. Enligt direktiv (dir. 2007:97) beslutade av den nuvarande regeringen den 20 juni 2007 ska en särskild utredare se över bestämmelserna om inkomstbeskattning av stiftelser, ideella föreningar, registrerade trossamfund och vissa andra juridiska personer. Huvuduppgiften är att utarbeta ett modernt och ändamålsenligt system för beskattningen med enkla och likformiga regler. I uppdraget ingår också att pröva i vilken mån skattereglerna kan göras enhetliga för stiftelser och ideella föreningar. Utredaren ska även se över de inskränkt skattskyldiga stiftelser och vissa andra juridiska personer som omfattas av antingen de olika kategorier av subjekt eller de namngivna subjekt som finns uppräknade i katalogen och vid behov föreslå en annan lagstiftnings-teknik. Utgångspunkten för arbetet är att de förslag som utredaren lämnar sammantaget ska vara offentligfinansiellt neutrala. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2009.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare behandling av motionsyrkanden om förändringar i skattereglerna för ideell verksamhet uttalat sin uppfattning att ideellt, frivilligt arbete är av stor betydelse för det svenska samhället. Såväl staten som kommunerna har all anledning att uppmuntra och stimulera till olika former av ideella insatser. Det sker också genom olika former av stöd, framför allt till idrotten och kulturen, men även till andra folkrörelser.

De skatteregler som gäller för ideella föreningar och stiftelser, som inte förändrades i samband med 1990 års skattereform, är i viktiga avseenden föråldrade, vilket leder till gränsdragningsproblem och bekymmer vid tillämpningen både för den ideella verksamheten och för Skatteverket. Utskottet förutsätter att det arbete med hithörande frågor som nu påbörjats genom den utredning som regeringen har tillsatt ska kunna leda till ändamålsenligare och enklare regler. Utskottet anser det vara angeläget att utredningen kan slutföras inom angiven tidsram och att förslag föreläggs för riksdagen så snart som möjligt därefter. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motion Sk406.

Schablonbeskattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ett tillkännagivande till regeringen om schablonbeskattning av vissa kontantbranscher.

Jämför särskilt yttrande 2 (v).

Motionerna

I motionerna Sk333 yrkande 9 och Sk334 yrkande 5 av Marie Engström m.fl. (v) föreslås att schablonbeskattning införs, i ett första steg som ett försök i en eller flera kontantbranscher. I motion Sk435 föreslår Désirée Pethrus Engström och Emma Henriksson (kd) att schablonbeskattning provas under en försöksperiod och inom ett begränsat geografiskt område på en eller ett fåtal tjänstebranscher och därefter utvärderas.

Utskottets ställningstagande

Schablonbeskattning av vissa kontantbranscher för att motverka skattefusk och olika former av förenklad inkomstberäkning för småföretag har utretts i flera omgångar. I utredningsarbetet för att finna ett bra system för schablonbeskattning har olika problem framkommit, bl.a. till följd av att en schablonbeskattning blir en påbyggnad i skattesystemet som ökar komplexiteten, och att den skulle leda till anpassningseffekter. Arbetet har hittills i stället resulterat i en lag om särskild skattekontroll i vissa branscher (prop. 2005/06:169, bet. 2005/06:SkU29). Lagen innebär bl.a. ett krav på arbetsgivare i särskilda branscher att föra liggare över personalen (restaurang- och frisörbranscherna) och har börjat tillämpas från årsskiftet 2006/07. En lag om kassaregister som beslutades våren 2007 i syfte att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens från mindre seriösa företagare och öka legitimiteten för skattesystemet träder i kraft den 1 januari 2010 (prop. 2006/07:105 Konkurrens på lika villkor i kontantbranschen, bet. 2006/07:SkU18).

Senast i betänkande 2007/08:SkU19 avstyrkte utskottet ett motionsyrkande med hänvisning till ett uttalande i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1 finansplan m.m. s. 103) att regeringen följer frågan om frivillig schablonbeskattning av mindre företag. Utskottet vidhåller det tidigare ställningstagandet och avstyrker motionerna Sk333 yrkande 9, Sk334 yrkande 5 och Sk435.

Enskild näringsidkares personliga friskvård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om avdragsrätt för enskild näringsidkares personliga friskvård.

Gällande rätt

Som skattefria personalvårdsförmåner räknas förmåner som riktar sig till all anställd personal och som består av enklare åtgärder för att skapa trivsel i arbetet eller liknande eller lämnas på grund av sedvänja inom det yrke eller den verksamhet som det är fråga om (11 kap. 11 och 12 §§ IL). Möjlighet till enklare slag av motion och annan friskvård räknas hit. Avdragsreglerna omfattar inte sådana utgifter för friskvård som en enskild näringsidkare har för egen räkning.

Motionerna

I motionerna Sk246 av Elisabeth Svantesson och Eva Bengtson Skogsberg (m), Sk283 av Maria Plass (m), Sk416 av Anne Marie Brodén (m) och Sk418 av Rosita Runegrund och Chatrine Pålsson Ahlgren (kd) förordas en översyn av reglerna i syfte att öppna en möjlighet för fysiska personer som driver näringsverksamhet att kunna dra av kostnaden för sina personliga friskvårdsaktiviteter i företags deklaration.

Utskottets ställningstagande

Reglerna om skattefrihet för personalvårdsförmåner är avsedda för anställd personal, vilket samtidigt innebär att en enskild näringsidkares personliga friskvård inte omfattas. Vissa andra slag av förmåner som är skattefria för anställda, t.ex. företagshälsovård, förebyggande behandling eller rehabilitering, kan dras av även om de utnyttjas personligen av en enskild näringsidkare. Avdragsrätten gäller utgifter för t.ex. rehabilitering som är nödvändiga för att näringsidkaren ska kunna fortsätta sin verksamhet. Om utgifterna däremot inte är av denna karaktär, blir de i skattehänseende i princip att betrakta som ej avdragsgilla privata levnadskostnader för näringsidkaren. Dras utgifterna av i företaget kan detta föranleda uttagsbeskattning. I vilka fall detta aktualiseras avgörs från fall till fall i rättstillämpningen.

Utskottet har tidigare vid behandlingen av motionsyrkanden om de skatteregler som gäller för anställdas friskvårdsförmåner uttalat att regeringen i det fortsatta arbetet med skattefrågor bör uppmärksamma vissa förslag, som väckts genom motioner, om att förändra reglerna på ett sätt som skulle öppna en möjlighet för att fler typer av motionsaktiviteter än enligt dagens regler skulle kunna omfattas (bet. 2007/08:SkU18). Utskottet har

förutsatt att regeringen i det sammanhanget bedömer även frågan om egenföretagares motsvarande utgifter inom en begränsad ram för sin personliga friskvård. Utskottet anser det inte vara nödvändigt med ett tillkännagivande om detta och avstyrker följaktligen motionsyrkandena.

Sponsring, forskning och utveckling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om tillkännagivanden till regeringen om avdrag för sponsring och forskning.

Jämför särskilt yttrande 3 (s, v).

Gällande rätt

Med sponsring avses vanligtvis ekonomiska bidrag från företag till idrott, kultur eller annan allmännyttig verksamhet. Avdragsrätten för sponsorbidrag bedöms utifrån de bestämmelser som gäller för driftskostnader i allmänhet. Huvudregeln, som finns i 16 kap. 1 § IL, anger att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Samma kapitel innehåller ett antal bestämmelser som preciserar omfattningen av avdragsrätten för vissa typer av utgifter. Som exempel kan nämnas att särskilda inskränkningar i avdragsrätten gäller för utgifter för representation, som ofta har karaktär av levnadskostnader, medan utgifter för forskning och utveckling bedöms enligt en mer generös regel än huvudregeln. För sponsorbidrag finns inga regler utöver huvudregeln.

En principiellt viktig inskränkning i avdragsrätten för utgifter är förbudet i 9 kap. 2 § IL att dra av sina levnadskostnader och liknande. Denna regel gäller generellt och inte bara för näringsverksamhet. Av lagtexten framgår uttryckligen att gåvor räknas som sådana utgifter som inte får dras av vid inkomsttaxeringen. Avdragsrättens omfattning, bl.a. mot bakgrund av gåvoförbudet, har prövats av Regeringsrätten. I ett uppmärksammat mål (Procordias sponsring av Operan, mål nummer 2677-1998) klargjorde Regeringsrätten att sponsring träffas av förbudet mot avdrag för gåvor om mottagaren inte tillhandahåller någon direkt motprestation och ersättningen inte heller avser en verksamhet hos mottagaren som har ett sådant samband med sponsorns verksamhet att ersättningarna kan ses som indirekta omkostnader i denna. Den omständigheten att sponsringen var ägnad att förbättra sponsorns goodwill och därigenom kunde vara kommersiellt motiverad innebar inte i sig att sponsringen förlorade sin karaktär av gåva.

Enligt 16 kap. 9 § IL medges avdrag för forskning och utveckling (FoU) som har eller kan antas få betydelse för näringsverksamheten. Detta gäller även utgifter för att få information om sådan forskning och utveckling. I vissa fall ska utgifterna aktiveras och får då ligga till grund för värdeminskingsavdrag. Regeln, och den praxis som utvecklats kring den,

kan betraktas som generös i jämförelse med många andra avdragsregler. Kravet på forskningens anknytning till företagets verksamhet är inte särskilt starkt. Det ska föreligga en motprestation, men det är tillräckligt att givaren har ett rimligt intresse av forskningen.

Utgifter för att anskaffa inventarier ska dras av genom årliga värdeminskningsavdrag (18 kap. 3 § IL). Värdeminskningsavdrag ska inte göras för sådana konstverk och andra tillgångar som kan antas ha ett bestående värde. För inventarier som är av mindre värde eller kan antas ha en ekonomisk livslängd på högst tre år får, enligt huvudregeln, hela utgiften dras av omedelbart (18 kap. 4 § IL).

Motionerna

I motion Sk222 yrkande 1 föreslår Cecilia Wikström i Uppsala (fp) en lagändring som gör att sponsring inom kultursektorn lättare blir avdragsgill. I yrkande 2 i samma motion föreslås en utvidgad avskrivningsrätt för företag vid inköp av konst. Enklare och generösare regler för skatteavdrag för sponsring av kultur och idrott föreslås i motion Sk288 av Olof Lavesson (m). Hillevi Engström m.fl. (m) förordar i motion Sk293 att det ska göras en översyn av avdragsrätten för kultursponsring. I motion Sk389 yrkande 1 föreslår Marianne Kierkemann (m) en avdragsrätt för sponsring i enlighet med ett förslag som Stockholms handelskammare har lämnat till Kulturdepartementet i november 2006. I samma motions yrkande 2 förordas generösare avdragsregler för företags inköp av konst. Marie Weibull Kornias (m) föreslår i motion Sk404 en översyn av möjligheten att införa avdragsrätt för privatpersoners och företags donationer till forskning och högre utbildning. Yvonne Andersson (kd) föreslår i motion Sk446 att avdragsmöjligheterna för det svenska näringslivet att ge pengar till forskning och utveckling förbättras. I motion Sk457 yrkar Fredrik Malm och Karin Pilsäter (fp) att möjligheterna för företag att sponsra kultur utvidgas. Enligt motion Sk476 av Mikael Oscarsson (kd) bör gåvor från fåmansföretag till kvalificerat allmännyttiga ändamål som avses i 7 kap. 8 § IL bli undantagna från utdelningsbeskattning hos företagets ägare.

Tidigare behandling

Våren 2002 föreslog skatteutskottet enhälligt med delvis bifall till sex motioner (m, fp, kd, mp) att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att en prövning borde göras av reglerna kring den skattemässiga behandlingen av utgifter i samband med sponsring. Riksdagen följde utskottet (bet. 2001/02:SkU21, rskr. 2001/02:202). Bakgrunden till uppdraget var att det gjorts gällande från kultur- och näringslivshåll att sponsring av kultur inte kunde dras av i samma omfattning som sponsring av idrott.

I skrivelse 2003/04:175 återkom den dåvarande regeringen med en redovisning av en genomförd översyn av den skattemässiga behandlingen av sponsring med anledning av riksdagens tillkännagivande. Enligt regering-

ens bedömning hindrade inte lagregler och rättspraxis att det i det enskilda fallet kan göras en nyanserad bedömning av sponsorns rätt till avdrag och att rättsutvecklingen kunde följa utvecklingen inom företagen och gå mot en större öppenhet i fråga om motprestationens karaktär. I praxis skulle imageskapande sponsring, med bibehållen respekt för förbudet mot avdrag för gåvor, kunna beaktas i högre utsträckning. Regeringen hade inhämtat att Skatteverket avsåg att se över rekommendationerna på området. Regeringen hade å sin sida för avsikt att följa hur utvecklingen på området fortskrider.

Utskottet har vid återkommande tillfällen därefter behandlat motioner med likartat innehåll som de här förevarande motionsyrkandena. Utskottet har avstyrkt tillkännagivanden till regeringen i hithörande frågor med hänsyn till den uppmärksamhet som frågorna redan åtnjuter i regeringens arbete.

Utskottets ställningstagande

Vid behandlingen av liknande motionsförslag våren 2008 (bet. 2007/08:SkU19) erinrade utskottet om att regeringen, som redovisats i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1 finansplan m.m. s. 38), hade påbörjat en dialog med den del av den ideella sektorn som är verksam inom det sociala området i syfte att stärka den ideella sektorn och för att förtydliga dess roll i förhållande till staten. Denna dialog ska sedan vidgas till fler delar av den ideella sektorn. Som ett led i arbetet med att stärka den ideella sektorn och stimulera forskning ville regeringen stimulera donationer från privatpersoner och företag. När det gällde avdrag för sponsring inom kulturområdet erinrade utskottet om att det tidigare vid behandling av liknande motioner förutsatt att regeringen ska beakta de skäl för en tydligare reglering som motionärerna anfört. Detta är en angelägen fråga.

Sedan frågorna behandlades förra gången av utskottet har tillkommit att regeringen i september 2008 tillsatte utredningen Skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet (dir. 2008:102). Den särskilde utredaren ska analysera för- och nackdelar med skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet som ett komplement till andra stödformer. I detta ligger att identifiera och analysera såväl fördelar och möjligheter som risker och svårigheter med en sådan incitamentsordning. Utredaren ska vidare analysera om en sådan ordning är effektiv och hur den kan försvaras utifrån nuvarande principer för skattesystemet. Utredaren ska bedöma om fördelarna med en ordning med skatteincitament överväger nackdelarna. Även om utredaren bedömer att nackdelarna överväger fördelarna ska emellertid ett förslag med författningstext om sådana incitament utarbetas. Utredaren ska även göra en EG-rättslig analys av frågan och de åtgärder som föreslås. Uppdraget ska redovisas senast den 16 juni 2009.

De frågor som motionärerna tar upp berör eller har anknytning till det arbete som pågår. Mot denna bakgrund anser utskottet att det inte är nödvändigt för riksdagen att besluta om ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionerna. Följaktligen avstyrker utskottet de här aktuella motionsyrkandena.

Representation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om en översyn av nivån för representationsavdraget.

Gällande rätt

Företag ska enligt 16 kap. 2 § IL dra av utgifter för representation och liknande ändamål som har omedelbart samband med näringsverksamheten, såsom då det uteslutande är fråga om att inleda eller upprätthålla affärsförbindelser eller liknande eller då utgifterna avser jubileum eller personalvård. Avdraget får inte överstiga vad som kan anses skäligt. För måltidsutgifter som avser lunch, middag eller supé finns en särskild avdragsram fastlagd i lagtexten. Hösten 1995 beslutade riksdagen att avdragsramen skulle vara 180 kr exklusive mervärdesskatt fr.o.m. inkomståret 1996, vilket innebar ungefär en halvering av den då tillämpade avdragsramen för måltidsutgifter. Hösten 1996 minskades avdragsramen ytterligare till 90 kr exklusive mervärdesskatt.

Motionerna

I motion Sk366 yrkar Christina Axelsson (s) att det görs en översyn av avdragsmöjligheterna för marknadsföring med förtäring, särskilt för småföretagare. Mats G Nilsson (m) yrkar i motion Sk467 om en översyn av nivån för representationsavdraget.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid upprepade tillfällen och senast våren 2008 avstyrkt yrkanden om en utvidgad avdragsrätt för representation. Utskottet avstyrker även de nu aktuella yrkandena om en översyn av avdragsramen för representation.

Ersättningar i samband med områdesskydd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att undanta ersättningar som utbetalas i samband med områdesskydd från beskattning.

Gällande rätt

Engångsersättning för upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till skogsbruk är skattepliktig inkomst av näringsverksamhet om upplåtelsen avser begränsad tid men inte om den avser obegränsad tid. Ersättning för allframtidsupplåtelse likställs med en fastighetsavyttring och beskattas enligt kapitalvinstreglerna.

Den ekonomiska ersättning som utgår till markägaren i samband med tecknandet av ett naturvårdsavtal har mer karaktär av ett stimulansbidrag än en ekonomisk ersättning för förlorade virkesvärden. Ersättningen ska tas upp till beskattning i näringsverksamheten. Ersättningen motsvarar inte skogsägarens intäktsbortfall eller kostnad och kan därför inte sättas in på skogskonto eller periodiseras över avtalstiden.

Den företeelse som kallas toleransavdrag är ett moment i beräkningen av ersättning vid markavståenden. Frågan har behandlats av utredningen om expropriationsersättning (Ju 2005:17) som i sitt slutbetänkande från november 2008 (SOU 2008:99) har föreslagit att toleransavdrag, som ofta uppgår till 5 % av fastighetens värde, inte längre ska göras vid bestämmande av ersättningen. Utredningsbetänkandet bereds i Justitiedepartementet.

Motionerna

I motion Sk286 yrkar Oskar Öholm (m) att regeringen bör undersöka möjligheterna till att skattebefria ersättning som utgår till markägare vid tecknande av naturvårdsavtal. I motion Sk490 föreslår Birgitta Sellén och Sven Bergström (c) en översyn i syfte att slopa kapitalvinstbeskattningen för markavståenden vid statlig avsättning för naturvård och att det s.k. toleransavdraget på intrångsersättning slopas (yrkande 1) och vidare att skatt som betalats tidigare på kapitalvinster vid markavståenden ska betalas tillbaka retroaktivt (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Vid behandlingen förra våren av liknande yrkanden framhöll utskottet (bet. 2007/08:SkU19) att beskattningen av ersättningar i samband med reservatsbildningar m.m. följer allmänna principer för hur avyttring och upplåtelse av näringsfastigheter behandlas i skattehänseende och som lagts fast vid 1990 års skattereform. Speciella regler för markavståenden för vissa ända-

mål skulle avvika från skattereformens principer. Det skulle också bidra till att komplicera regelsystemet och ge upphov till krav på skattegynnad behandling vid markavståenden för andra samhällseliga intressen. Utskottet var därför inte berett att biträda de krav som framställs i motionerna och avstyrkte därför dessa. Beträffande frågan om s.k. toleransavdrag liksom övriga aktuella frågor hänvisade utskottet till pågående beredning. Utskottet avstyrker följaktligen motionerna Sk286 och Sk490 yrkandena 1 och 3.

Preliminärskatteavdrag på kapitalinkomster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om ett tillkännagivande i frågan om preliminärskatteavdrag på kapitalinkomster.

Gällande rätt

Enligt bestämmelser i skattebetalningslagen (1997:483) är banker m.fl. skyldiga att göra skatteavdrag för preliminär skatt på räntor och utdelningar. Skatt på vinst vid försäljning av värdepapper omfattas inte av skyldigheten, utan sådan skatt ska betalas in av den skattskyldige själv. Reglerna gäller också för omyndiga barns kapitalinkomster, dvs. att utbetalaren av räntor och utdelningar ska göra skatteavdrag. Skatt på kapitalvinster som uppkommer när omyndiga barns tillgångar avyttras ska deklarerarar och betalas in av barnets förmyndare. Vinsten tas upp i den deklaration som ska lämnas i maj året efter avyttringen. Om skatten betalas in på barnets skattekonto utgår intäktsränta. Om betalning inte sker debiteras i stället kostnadsränta.

Motionen

I motion Sk361 yrkar Johan Löfstrand (s) att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om att preliminärskatteavdrag ska göras i samband med försäljning av värdepapper. Enligt motionen skulle ett sådant system underlätta för enskilda individer och göra att staten får in skatteinkomster i tid. Många fel i deklarationer skulle undvikas liksom att personer hamnar i besvärliga situationer därför att de inte längre har kvar pengarna som ska betalas in i skatt. Det förekommer också att barn sätts i skatteskulder och hamnar hos kronofogden.

Utskottets ställningstagande

Vid behandlingen av liknande motionsyrkanden våren 2008 redovisade utskottet (bet. 2007/08:SkU19) att utredningen Reformerade förfaranderegler på beskattningsområdet (dir. 2005:129) har till uppgift att lägga fram

förslag om ett mer rationellt och kostnadseffektivt förfarande. I utredningens uppdrag ingår att pröva om det vid t.ex. försäljning av värdepapper kan vara lämpligt att fatta ett taxeringsbeslut med åtföljande beskattningsbeslut redan under beskattningsåret. Utskottet utgick ifrån att den fråga som motionärerna tagit upp skulle kunna få en lösning inom ramen för de berednings- och utredningsinsatser som redan pågår utan något tillkännagivande till regeringen.

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och avstyrker motionen. Beträffande skuldsättning av barn vill utskottet hänvisa till civilutskottets betänkande Barn och föräldrar (bet. 2006/07:CU8). Där redovisas bl.a. vissa lagändringar som trätt i kraft den 1 januari 2009 och som syftar till att minska risken för missbruk av barns tillgångar.

Förskoleverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om ett tillkännagivande om avdragsrätt för kostnader för barntillsyn på arbetsplatsen.

Motionen

I motion Sk292 yrkar Hillevi Engström (m) att företag ska kunna dra av kostnader för förskoleverksamhet riktad mot de anställda.

Utskottets ställningstagande

Utgifter för förskola och barntillsyn är privata levnadskostnader. Om en arbetsgivare driver verksamhet för anställdas barn på arbetsplatsen, torde det normalt kunna vara motiverat att de kostnader som detta medför dras av i näringsverksamheten. Eventuella avgifter från anställda ska också beaktas vid företagets inkomstberäkning. Om den anställdes avgifter av beskattade medel till arbetsgivaren inte helt täcker värdet av förmånen utifrån en marknadsmässig värdering av tjänsten uppkommer fråga om förmånsbeskattning av den anställda. I ett sådant fall ska arbetsgivaren även betala sociala avgifter på förmånsvärdet.

Utskottet finner inte skäl att överväga ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med motionsyrkandet och avstyrker följaktligen detta.

Personaloptioner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om ett tillkännagivande om ändrade beskattningsregler för personaloptioner.

Gällande rätt

Om en anställd förvärvar värdepapper på förmånliga villkor från sin arbetsgivare, ska den anställde beskattas för denna förmån i inkomstlaget tjänst det beskattningsår då förvärvet av värdepapperet sker (10 kap. 11 § IL). Det kan gälla t.ex. aktier eller olika typer av optioner. Personaloptioner ger i likhet med andra köpoptioner en rätt att i framtiden köpa aktier till ett i förväg bestämt pris. Personaloptioner har dock villkor som är fastare knutna till anställningen, och personaloptioner kan inte överlåtas till annan. Den anställde får ofta personaloptioner utan att betala någon ersättning för dem. I jämförelse med andra typer av optionsprogram har personaloptionerna ofta lång löptid (upp till tio år) som ger den anställde rätt att i framtiden förvärva aktier i företaget eller ett annat företag i samma koncern, vanligtvis moderbolaget, till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor. En förmån av personaloptioner ska tas upp till beskattning det beskattningsår rättigheten utnyttjas.

Motionen

I motion Sk507 yrkar Jessica Polfjärd (m) att riksdagen ska besluta ett tillkännagivande om behovet av ändrade beskattningsregler för personaloptioner kontra köpoptioner. Motionären vänder sig mot att förmånen av en personaloption belastas med socialavgifter och upp till ca 57 % marginalskatt.

Utskottets ställningstagande

Beskattningen av personalförmåner i inkomstlaget tjänst motiveras av den starka kopplingen mellan förmånen och tjänsten. Beskattningen av personaloptioner har nyligen lagts om för att åstadkomma en anpassning till EG-rätten (prop. 2007/08:152, bet. 2007/08:SkU2). Utskottet finner inte skäl att ta upp frågan om sådana ändringar i beskattningen av personaloptioner som förordas i motionen och avstyrker denna.

Fastighetsbeskattning, allmänna frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om slopad fastighetstaxering, förändringar och utredningar rörande systemet med kommunal fastighetsavgift samt en omformning av stämpelskatten på lagfarter och inteckningar.

Gällande rätt

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus har fr.o.m. den 1 januari 2008 ersatts av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). För småhus bestämdes fastighetsavgiften till 6 000 kr per värderingsenhet, dock högst 0,75 % av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes till 1 200 kr per bostadslägenhet, dock högst 0,4 % av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften ska årligen räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. För 2009 är avgiftsnivåerna 6 362 kr respektive 1 272 kr. För nybyggda bostäder gäller befrielse från fastighetsavgift under fem år och halv avgift under fem år.

Enligt uppgift i finansutskottets betänkande 2008/09:FiU1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna medför indexeringen av den kommunala fastighetsavgiften att kommunernas inkomster från fastighetsavgift kommer att öka med omkring 2 miljarder kronor per år från 2009.

Den sänkning av fastighetsskatteuttaget som skedde i och med övergången till systemet med en kommunal avgift 2008 finansieras inom bostadssektorn genom förändringar i beskattningen av kapitalvinster på bostäder. Kapitalvinstskatten för privatbostäder har höjts från 20 till 22 %, ett tak på 1,6 miljoner kronor för uppskovsbelopp har införts, och uppskovsbeloppen har räntebelagts med ett belopp motsvarande 0,5 % av uppskovsbeloppet.

Hösten 2008 antogs en lagstiftning om begränsning av uttaget av kommunal fastighetsavgift för pensionärer och personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3). Begränsningarna tillämpas retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2008.

Stämpelskatt tas ut vid köp av fast egendom och tomträtter och vid beviljande av inteckningar. Stämpelskatten för lagfart och inskrivning av tomträtt är 1,5 % av det högsta av köpeskilling och taxeringsvärde (3 % för juridiska personer). Stämpelskatten på inteckningar i fast egendom eller tomträtt är 2 % av det intecknade beloppet. Av de totala intäkterna från stämpelskatt (ca 10 miljarder kronor) kommer den allra största delen från köp av och inteckningar i fast egendom och tomträtter. Endast en mindre del (ca 0,2 miljarder) avser företagsinteckningar och inteckningar i luftfartyg och skepp.

Motionerna

I motion Sk241 yrkar Jan Ericson (m) att den löpande fastighetstaxeringen ska slopas. Isabella Jernbeck (m) förordar i motion Sk279 att stämpelskatten på lagfarter och inteckningar bör göras om till en avgift som inte följer priset på huset utan är beräknad utifrån myndighetens administrationskostnad. Enligt motion Sk348 i denna del av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd) bör det ske en fortsatt reformering av gällande beskattning av fastigheter, bl.a. helt slopad koppling mellan marknadsvärde och fastighetsavgift, nivån på fastighetsavgiften ska kopplas till kommunernas kostnader för fastighetsrelaterad service, kommersiella och industriella fastigheter bör inkluderas i systemet med fastighetsavgift och fastighetstaxeringen bör kunna slopas. I motion Sk470 yrkar Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (s) att det ska göras en utredning av de regionalpolitiska konsekvenserna av förändrad fastighetsskatt.

Utskottets ställningstagande

Under lagstiftningsarbetet med att ersätta den statliga fastighetsskatten på boendet med en kommunal fastighetsavgift gjordes avgränsningen att fastighetsavgiften inte skulle omfatta några andra objekt än bostäder (prop. 2007/08:27, s. 74). Det finns enligt utskottets mening inte anledning att gå ifrån detta ställningstagande.

Ett annat ställningstagande bakom reformeringen av bostadsbeskattningen var att behålla kopplingen till marknadsvärdena på det sättet att taxeringsvärdet för fastigheten blir styrande för fastighetsavgiftens storlek i de fall detta leder till ett lägre avgiftsuttag. Utskottet anser att denna koppling till marknadsvärden bör behållas, vilket innebär att också systemet med fastighetstaxering måste finnas kvar. Som utskottet har framhållit vid behandlingen av anslagen till Skatteverket för 2009 förutsätter utskottet dock att regeringen beaktar de möjligheter till förenklingar av taxeringsförfarandet som kan uppstå tack vare den nya lagstiftningen på området. Det är också naturligt att erfarenheterna av den reformerade bostadsbeskattningen tas till vara för att det ska vara möjligt att bedöma effekterna av omläggningen.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Sk241, Sk348 i denna del och Sk470. Utskottet avstyrker även yrkandet i motion Sk279 om ett tillkännagivande om förändringar i stämpelskattens konstruktion.

Klassificering av byggnader för äldreboende vid fastighetstaxeringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande till regeringen i frågan om hur byggnader för äldreboende ska klassificeras vid fastighetstaxeringen.

Jämför särskilt yttrande 4 (v).

Gällande rätt

Vid fastighetstaxeringen ska fattas beslut om fastigheternas skatte- och avgiftspliktsförhållanden, 1 kap. 1 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152, FTL). Vårdbyggnader ska enligt 3 kap. 2 § FTL undantas från skatte- och avgiftsplikt. Som vårdbyggnad räknas byggnad som används för sjukvård, missbrukarvård, omsorg om barn och ungdom, kriminalvård, åldringsvård eller omsorg om psykiskt utvecklingsstörda. Annan byggnad utgör också vårdbyggnad om den används som hem åt personer som behöver institutionell vård och tillsyn. Dessa bestämmelser finns i 2 kap. 2 § FTL som handlar om s.k. specialbyggnader. Servicehus som till övervägande del upptas av bostadslägenheter med kök räknas normalt inte som vårdbyggnad även om byggnaden också innehåller gemensamma utrymmen och de boende kan få hjälp med sjukvård, matlagning och annan tillsyn. Fastighetsskatt tas inte ut på fastigheter som klassas som vårdbyggnader, medan fastighetsavgift ska betalas för bostäder.

Motionen

I motion Sk330 yrkar Catharina Bråkenhielm (s) om en översyn av de lagregler som styr klassificeringen i skattehänseende av de blandade boendeformerna inom äldreomsorgen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare behandling av liknande motionsyrkanden, senast i betänkande 2007/08:SkU19, framhållit att det är angeläget att regeringen prövar vilka åtgärder som kan vara lämpliga för att undanröja all osäkerhet om hur äldreboenden ska klassificeras vid fastighetstaxeringen och har förutsatt att frågan uppmärksammas av regeringen. Finansministern har den 14 januari 2009 som svar på Marie Engströms (v) fråga 2008/09:428 upplyst om att beredning även pågår av en framställning från Skatteverket om en ändring i fastighetstaxeringslagens definition av vårdbyggnader för att uppnå en likformig fastighetstaxering av äldreboenden. Utskottet konsta-

terar att den fråga som tas upp i motioner är under beredning i Finansdepartementet. Det är därför inte nödvändigt med ett tillkännagivande i frågan. Följaktligen avstyrker utskottet motionen.

Enkla sommarhus och bostadshus på arrenderad mark

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om ett tillkännagivande till regeringen i fråga om beskattningen av enkla sommarhus och bostadshus på arrenderad mark.

Jämför särskilt yttrande 5 (s, v, mp).

Gällande rätt

Enligt lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift ska färdigbyggda småhus med tillhörande tomtmark inom samma taxeringsenhet påföras kommunal fastighetsavgift. Avgiften fastställdes år 2008 till att utgå med 6 000 kr eller 0,75 % av taxeringsvärdet om det ger en lägre avgift. Fastighetsavgiften räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. Denna indexering innebär att fastighetsavgiften för år 2009 blir maximalt 6 362 kr. Småhusenheter som inte är färdigbyggda påförs statlig fastighetsskatt med 1,0 % av taxeringsvärdet. Det innebär att fastighetsskatt ska betalas för småhus som är under uppförande och för obebyggda småhustomter.

Något byggnadsvärde bestäms inte i de fall det sammanlagda byggnadsvärdet på en tomts byggnadsbestånd inte uppgår till 50 000 kr (7 kap. 16 § 1 FTL). I detta fall taxeras därför tomtmarken som obebyggd, vilket innebär att fastighetsskatt ska betalas för tomten.

För hus på annans mark, byggnad på ofri grund (arrendetomter), gäller att huset och tomten utgör två skilda taxeringsenheter (4 kap. 2 § FTL). Ett bostadshus kommer därvid att omfattas av avgiftssystemet (under förutsättning att det inte är ett hus under uppförande) medan tomtmarken, som inte ingår i samma taxeringsenhet som bostadshuset, i likhet med vad som gällde före 2008, omfattas av fastighetsskattesystemet.

Motionerna

I flera motioner föreslås tillkännagivanden till regeringen om beskattningen av enkla sommarhus och arrendetomter.

Enligt motion Sk208 av Jan Ertsborn (fp) medför dagens regler i princip att ägaren till ett bostadshus på arrenderad mark får betala fastighetsavgift på bostadshuset och därtill, via arrendeavgiften, fastighetsskatt på marken. I stället ska enligt motionen arrenderad mark, där det står ett bostadshus, likställas med tomträtt vid uttagande av fastighetsavgift. I motion Sk239 förordar Jeppe Johnsson (m) att det görs en översyn av effek-

terna av den nya bostadsbeskattningen för bostäder på arrendetomter. Motionären anför bl.a. att dagens system innebär att den som äger ett fritidshus på arrenderad mark belastas med både den statliga fastighetsskatten för marken och den kommunala fastighetsavgiften för bostadshuset. I vissa fall medför detta högre beskattning än om huset hade varit uppfört på en friköpt tomt.

I motion Sk233 av Mats Gerdau (m) yrkas att fastigheter med sommarstugor som bebos delar av året bör omfattas av fastighetsavgiftssystemet även om byggnadsvärdet understiger 50 000 kr. Ett motsvarande förslag finns i motion Sk497 av Inger Davidson (kd). Dagens regler medför enligt motionerna att enkla sommarstugor i vissa fall, speciellt i områden där marken är dyr, beskattas hårdare än hus med betydligt högre standard.

På liknande skäl som anförts i de ovan nämnda motionerna förordas även i motionerna Sk335 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Rune Wikström (m) och Sk348 i denna del av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd) en översyn av beskattningen av fastigheter med bostäder med ett taxeringsvärde under 50 000 kr och av bostäder på arrenderad mark.

Utskottets ställningstagande

Vid behandlingen av propositionen om införande av den kommunala fastighetsavgiften (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10) noterade utskottet att summan av avgift och skatt för bostadsarrenden kunde komma att vida överstiga fastighetsavgiftens nivå 6 000 kr till följd av förväntade kraftigt höjda taxeringsvärden på marken. Utskottet utgick från att regeringen följde denna fråga och att den skulle återkomma till riksdagen om det behövdes någon ändring.

Under ärendets beredning har utskottet tagit emot uppvaktningar från Villaägarnas riksförbund och Västerbottens markägarförening. Organisationerna har efterlyst en förbättrad skattemässig neutralitet mellan å ena sidan beskattningen av marken och bostadshuset på arrendetomter samt enkla sommarhus och å andra sidan andra boendeformer där det finns en övre gräns för uttaget av fastighetsavgift. Organisationerna har även lämnat sina egna förslag till lösningar.

Enligt vad utskottet erfarit bereder regeringen frågan om bostadsarrenden med avsikt att återkomma med ett förslag i syfte att lösa problemet med reglernas nuvarande utformning. Det finns därför inte anledning för utskottet att här gå närmare in på olika tekniska lösningar, utan regeringens förslag bör avvaktas. Utskottet förutsätter att regeringen även beaktar om det är möjligt att göra en mer förfinad gränsdragning för att fastigheter med enkla sommarhus som inte har åsatts byggnadsvärde ska kunna omfattas av fastighetsavgiften. En gränsdragning bör dock utformas så att det grundläggande syftet med nuvarande regler kan upprätthållas, dvs. att statlig fastighetsskatt ska betalas för tomtmark som innehas i spekulations-

syfte. Sådan mark bör inte omfattas av den generellt sett mer gynnsamma kommunala fastighetsavgiften förrän den är bebyggd på ett för boende ändamålsenligt sätt.

Utskottet avstyrker motionsyrkandena. Utskottet anser emellertid att motionärerna till viss del bör kunna anses vara tillgodosedda med vad utskottet anfört.

Bostadsrätt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om tillkännagivande om beskattningen av bostadsrätter.

Gällande rätt

Begreppen äkta och oäkta när det gäller bostadsrättsföreningar eller andra bostadsföretag finns inte i lagtext. I IL används uttrycket privatbostadsföretag i stället för äkta bostadsföretag. Som privatbostadsföretag anses en svensk ekonomisk förening eller aktiebolag vars verksamhet till klart övervägande del består i att åt sina medlemmar tillhandahålla bostäder i byggnader som ägs av föreningen eller bolaget (2 kap. 17 § IL). För att företaget ska räknas som privatbostadsföretag har dåvarande Riksskatteverket i rekommendationer (RSV S 1999:43) uttalat att fastigheten ska inrymma minst tre bostadslägenheter och att minst 60 % av hela taxeringsvärdet ska belöpa på lägenheter som upplåtits till medlemmar eller delägare. En förening eller ett bolag som inte uppfyller villkoren för att vara ett privatbostadsföretag brukar kallas ett oäkta bostadsföretag.

Fram till den 1 januari 2007 schablonbeskattades äkta bostadsrättsföreningar för inkomster och utgifter hänförliga till fastigheten. Schablonbeskattningen innebar i princip att föreningen skulle deklarera för en schablonintäkt i näringsverksamhet på 3 % av fastighetens taxeringsvärde och mottagna statliga räntebidrag. Utgiftsräntor för i fastigheten nedlagt kapital skulle dras av.

Efter en lagändring hösten 2006 (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1, SFS 2006:1344) ska inkomster eller utgifter som är hänförliga till fastigheten inte längre tas upp. Dessa regler har trätt i kraft den 1 januari 2007 och tillämpas på beskattningsår som påbörjas efter ikraftträdandet.

En förening som inte uppfyller kraven för att vara ett privatbostadsföretag, dvs. är en oäkta bostadsrättsförening, beskattas på samma sätt som andra ekonomiska föreningar och aktiebolag, dvs. i princip ska samtliga intäkter och kostnader tas med vid inkomstberäkningen. Avdrag görs för driftskostnader, värdeminskning m.m.

Klassificeringen av en bostadsrättsförening avgör även hur medlemmar-
nas andel ska beskattas. Under innehavstiden beskattas medlemmen i ett
oäkta bostadsföretag i inkomstslaget kapital för skillnaden mellan hyresvär-
det för disponerad lägenhet och erlagd avgift. Någon sådan beskattning av
hyresvärdet sker inte om bostaden finns i en schablonbeskattad förening,
dvs. i ett privatbostadsföretag. Särskilda regler gäller också vid beskatt-
ningen av kapitalvinst som uppkommer om en lägenhet i ett privatbostads-
företag säljs eller hyrs ut.

Frågan om hur beskattningen av oäkta bostadsrätter ska vara ordnad
togs upp i samband med att riksdagen beslutade om ändrade regler för
fåmansföretag hösten 2005 (prop. 2005/06:40, bet. 2005/06:SkU10). Bak-
grunden var att medlemmar i oäkta bostadsrättsföreningar kom att bli
berörda av den del av ändringarna i företagets regler som innebar att den
tidigare partiella skattefriheten på onoterade andelar slopades och ersattes
med en generellt sänkt skattenivå till 25 % på dessa andelar. Det visade
sig att medlemmar i oäkta föreningar hade kunnat dra fördel av de onote-
rade företagets lättnadsregler genom att utnyttja skattefria utdelningar från
föreningen till att sänka skatten på förmånsvärdet av den egna bostaden.
Beredningen i skatteutskottet utmynnade i att medlemmarna skulle få
använda de gamla lättnadsreglerna till utgången av 2008. Enligt vad utskot-
tet (bet. 2005/06:SkU10) då erfor hade regeringen avsikten att se över
skattesituationen för de oäkta bostadsrättsföreningarna. Utskottet föreslog
mot denna bakgrund att beskattningen av andelar i sådana oäkta bostads-
rättsföreningar skulle undantas från den aktuella reformen i avvaktan på
regeringens översyn. Det blev också riksdagens beslut. Tillämpningen av
lättnadsreglerna för oäkta bostadsföretag har senare förlängts t.o.m.
utgången av 2011 (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3). Detta innebär
att lättnadsreglerna fortfarande tillämpas samtidigt som den lägre beskatt-
ningen på avyttringar av onoterade andelar inte gäller avyttringar av
andelar i oäkta bostadsrättsföreningar. Någon översyn av skattereglerna för
bostadsrättsföreningar och andra bostadsföretag har ännu inte kommit till
stånd.

Motionerna

I motion Sk261 yrkar Christine Jönsson m.fl. (m) att det ska göras en över-
syn av beskattningen av oäkta bostadsrätter. I motion Sk425 yrkar Carina
Moberg m.fl. (s) ett tillkännagivande om att bostadsrätten, som enligt motio-
nen fyller en viktig funktion på bostadsmarknaden och i samhället, kan
utvecklas som upplåtelseform.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av utskottets redovisning ovan gäller för närvarande vissa tidsbegränsade regler som tillkommit i avvaktan på en översyn av reglerna för beskattning av bostadsrättsföreningar och andra bostadsföretag. Utskottet förutsätter att regeringen avser att återkomma i frågan och finner inte skäl för ett tillkännagivande i enlighet med motionsyrkandena.

Skattevillkoren för boendet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionärernas förslag om tillkännagivanden i fråga om översyn av olika skattefrågor som berör boendet.

Jämför reservation 3 (s, v, mp).

Motionerna

I motion Sk237 yrkar Lennart Pettersson och Birgitta Sellén (c) att det ska genomföras en analys gällande uttaget av skatter och avgifter för olika boendeformer i syfte att så långt möjligt skapa skatteneutralitet mellan boendeformerna. Enligt motion Sk274 av Sinikka Bohlin (s) bör neutraliteten mellan olika bostadsformer belysas i den fortsatta beredningen av utredningen om allmännyttan. I motion C279 yrkande 10 förordar Egon Frid m.fl. (v) en översyn av skattereglerna i syfte att undvika att den kooperativa hyresrätten enligt hyresmodellen missgynnas i förhållande till ägarmodellen.

Utskottets ställningstagande

De målsättningar som har formulerats för bostadspolitiken utgår från bl.a. att det är viktigt med en mångfald av boendeformer, som ger valfrihet och möjlighet att uppfylla behov och önskemål om att bo och arbeta där man önskar. En politik för jobb och tillväxt är beroende av väl fungerande bostads- och hyresmarknader. För att säkerställa dessa målsättningar är det av central betydelse att skapa goda förutsättningar för byggande, förvaltning och ägande av bostäder samt att underlätta för bostadsmarknaderna att fungera på ett sätt som inkluderar alla människor. Politiken inom området har som mål att bostadsbeståndet ska hålla hög kvalitet och att boende och förvaltning av bostäder ska bidra till en hållbar utveckling. En del i regeringens politik för att skapa förbättrade villkor och långsiktigt stabila regler är att avveckla snedvridande och detaljreglerande subventioner.

Flera av de skatteförändringar för bostadssektorn som har beslutats under den innevarande valperioden har förbättrat de boendes skattemässiga situation. Fastighetsskatteuttaget för egna hem, bostadsrätter, kooperativa hyresrätter och andra hyresrätter har sänkts. Det är naturligtvis ett starkt

intresse att samtliga upplåtelseformer ges goda skattemässiga villkor, något som bör beaktas fortlöpande i samband med genomförandet av bostadspolitiken.

För att stärka sambandet mellan bostadsmarknaden och arbetsmarknaden har regeringen vidtagit olika åtgärder som har redovisats i budgetpropositionen för 2009 (prop. 2008/09:1 utgiftsområde 18). När det gäller åtgärder på skatteområdet har möjligheterna att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet förbättras något genom att det schablonavdrag som tillämpas vid andrahandsuthyrning har höjts fr.o.m. den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:47, bet. 2008/09:SkU11). Regeringens förslag, som gör det möjligt att införa s.k. ägarlägenheter i nyproduktion, har nyligen antagits av riksdagen. Detta är ett viktigt steg mot en utökad och mer flexibel hyresmarknad.

Utskottet finner inte skäl att ställa sig bakom ett tillkännagivande till regeringen om en översyn m.m. i enlighet med vad som föreslås i motionerna och avstyrker dessa.

Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om översyn av beskattningen av kapitalvinster vid avyttring av fastigheter, slopad räntebeläggning av uppskovsbelopp och översyn i syfte att utvidga området för skatteuppskov.

Gällande rätt

En kapitalvinst som uppkommer vid försäljning, byte och liknande överlåtelser av en tillgång beskattas utan hänsyn till hur länge tillgången har innehafts. Den allmänna skattesatsen för kapitalvinster är 30 %. Till följd av kvoteringsregler som anger hur stor del av vinsten som ska tas upp till beskattning blir den faktiska beskattningen lägre för vissa slag av tillgångar. När det gäller fysiska personers avyttringar av privatbostadsfastigheter medför kvoteringen att 22 % av kapitalvinsten beskattas. Nivån på beskattningen höjdes från 20 % till 22 % fr.o.m. den 1 januari 2008 som en del i finansiering av genomförandet av systemet med en kommunal fastighetsavgift i stället för en statlig inkomstskatt på boendet.

För vinster från fysiska personers avyttringar av permanentbostad i småhus och äkta bostadsrätter, dvs. i princip bostäder där avyttringen beskattas med 22 % kapitalvinstskatt kan uppskov med vinstbeskattningen medges om den avyttrade bostaden (ursprungsbostaden) ersätts med en annan bostad (ersättningsbostaden) inom en viss tid från avyttringen. Som villkor gällde tidigare att både ursprungsbostaden och ersättningsbostaden ska ligga i Sverige. Genom en lagändring hösten 2006 utvidgades uppskovs-

möjligheten till att också avse bostäder som ligger i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De nya bestämmelserna gäller för avyttringar fr.o.m. den 1 februari 2007, men får på begäran av den skattskyldige tillämpas även på avyttringar som skett under tiden den 1 januari 2006–31 januari 2007. Samtidigt anpassades systemet för att det ska vara möjligt för Skatteverket att följa upp att obeskattade vinster på ersättningsfastigheter i utlandet återförs till beskattning i Sverige.

Som en del i finansieringen i den nyss nämnda omläggningen av bostadsbeskattningen har uppskovsbeloppen räntebelagts fr.o.m. 2009 års taxering genom att den som har fått uppskov ska ta upp en schablonintäkt i inkomstslaget kapital.

Vid överlåtelser av fysiska personers näringsverksamhet ses överlåtelsen som den sista affärshändelsen och vederlaget ska – utom vad avser näringsfastighet som ska beskattas i inkomstslaget kapital – tas upp till beskattning i näringsverksamheten och beskattas som förvärvsinkomst, dvs. enligt tillämplig kommunalskattesats och med statlig inkomstskatt om inkomsten överstiger vissa belopp. Om en näringsfastighet ingår i överlåtelsen beskattas vederlaget i denna del lägre till följd av att endast en del av vinsten är skattepliktig. Skatten blir därmed i den delen reducerad till 27 %. Någon generell uppskovsmöjlighet finns inte för avyttringar av näringsfastigheter. Enskild näringsverksamhet kan emellertid under vissa villkor omstruktureras och ombildas till bl.a. aktiebolag utan att omedelbara skattekonsekvenser uppkommer.

Motionerna

I motion Sk342 yrkandena 1 och 2 förordar Anti Avsan (m) en översyn av reglerna avseende beskattning av fysiska personers kapitalvinst vid försäljning av permanentbostad och att identifiera vilka negativa konsekvenser som den nuvarande kapitalvinstbeskattningen medför samt lämna förslag på hur en ändrad lagstiftning skulle kunna utformas.

I motion Sk255 yrkar Björn Hamilton och Isabella Jernbeck (m) att det ska göras en översyn av möjligheten att ta bort räntebeläggningen av uppskovsbelopp när statsfinanserna så tillåter. Enligt motion Sk348 i denna del av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd) borde reglerna om uppskovsränta kunna slopas, åtminstone på gamla uppskov.

I motion Sk407 yrkar Jan Andersson (c) ett tillkännagivande om att införa en möjlighet att skjuta upp beskattningen av en kapitalvinst vid försäljning av jordbruksfastighet om intäkten vid försäljningen återinvesteras i en annan jordbruksfastighet.

Utskottets ställningstagande

En viktig utgångspunkt för omläggningen av bostadsbeskattningen fr.o.m. den 1 januari 2008 – då den statliga fastighetsskatten på bostäder ersattes med en fastighetsavgift med kommunal anknytning – var att reformen fullt

ut skulle finansieras inom bostadssektorn och vara statsfinansiellt neutral jämfört med fastighetsskatteintäkterna från småhus och bostadsdelen i flerbostadshus inkomståret 2007. Drygt 4 miljarder kronor av omläggningen finansierades genom en från 20 % till 22 % höjd kapitalvinstskatt och förändrade uppskovsregler, bl.a. räntebeläggningen. Enligt utskottets uppfattning är det för närvarande inte möjligt att överväga förändringar i regelsystemet som ändrar förutsättningarna för finansieringen av den nyligen beslutade reformen av bostadsbeskattningen.

När det gäller förslaget i motion Sk407 om att införa en ny uppskovsmöjlighet vill utskottet hänvisa till vad utskottet nämnde inledningsvis i detta betänkande om de riktlinjer som riksdagen har lagt fast när det gäller att på sikt undvika olika inslag av uppskjuten beskattning. Vårt medlemskap i EU kan också göra specialregler i Sverige problematiska till följd av de krav som ställs på reglernas utformning genom EG-fördraget och EG-domstolens tillämpning av detta. Vissa närliggande frågor kan emellertid förväntas få en belysning genom det utredningsarbete om skatteincitament i mindre företag som regeringen har beslutat om.

Sammanfattningsvis avstyrker utskottet motionsyrkandena.

Uthyrning av privatbostad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om att skattebefria uthyrning av del av bostad.

Gällande rätt

När en privatbostad upplåts ska ersättningen tas upp i inkomstslaget kapital. Detsamma gäller när en bostad som innehas med hyresrätt upplåts. Avdrag får göras med ett schablonbelopp per år för varje privatbostadsfastighet, privatbostad eller hyreslägenhet. Genom lagstiftning hösten 2008 har schablonbeloppet höjts från 4 000 kr till 12 000 kr fr.o.m. den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:47, bet. 2008/09:SkU11, SFS 2008:1322). Vid upplåtelse av en privatbostadsfastighet ska vidare ett belopp som motsvarar 20 % av intäkten av upplåtelsen dras av. Upplåts en hyresrätt ska i stället den del av upplåtarens hyra som avser den upplåtna delen dras av. För bostadsrätt gäller att den del av innehavarens avgift eller hyra som avser den upplåtna delen ska dras av.

Motionen

I motion Sk212 yrkar Tobias Krantz och Camilla Lindberg (fp) ett tillkännagivande om att en modell med skattefrihet vid uthyrning av del av bostad bör provas. Detta skulle enligt motionen vara en enkel åtgärd för att bekämpa den akuta bostadsbristen.

Utskottets ställningstagande

Under remissbehandlingen av utredningsförslaget (SOU 2007:74) bakom den nyligen genomförda höjningen av schablonavdraget restes frågetecken kring förenligheten med EG:s regler om statsstöd och konkurrensneutralitet. Frågan var om skattelättnaden skulle innebära en ej tillåten konkurrensfördel för privata uthyrare i förhållande till uthyrning som är näringsverksamhet. I sammanhanget var av intresse den s.k. tröghetsregel som innebär att den som går över till näringsverksamhet under en tid kan behålla fastighetens karaktär av privatbostadsfastighet och därmed erhålla den särskilda skattelättnaden. Regeringen bedömde att skattelättnaden med den numera av riksdagen antagna utformningen inte kommer i konflikt med EG:s regler. Det vägdes då in att avdraget uppgår till ett begränsat belopp, som föreslogs till 12 000 kr per år (prop. 2008/09:47 s. 20). I utredningsförslaget hade beloppsgränsen föreslagits till 18 000 kr.

Med hänvisning till den nyligen genomförda tredubblingen av schablonavdraget vid privat uthyrning och till de skäl som anfördes för en beloppsbegränsning anser utskottet att det inte är motiverat med tillkännagivande om en ytterligare utvidgning av skattelättnaden. Utskottet förutsätter att regeringen följer utvecklingen och återkommer om det skulle behövas med ytterligare åtgärder för att stimulera privat uthyrning. Utskottet avstyrker motionen men anser att syftet med den till viss del får anses vara tillgodosett genom den utvidgning av skattefriheten för privat uthyrning som gäller sedan årsskiftet.

Förbättringsutgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om begränsningar i avdragsrätten för utgifter i samband med försäljning av bostad.

Gällande rätt

Vid avyttring av bostad ska förbättringsutgifter dras av enligt regler för fastigheter i 45 kap. 11–15 §§ IL och för bostadsrätter i 46 kap. 8–12 §§ IL. Reglerna innebär bl.a. att förbättringsutgifter beaktas för de beskattningsår då de sammanlagt har uppgått till minst 5 000 kr. I förbättringskostnaderna får räknas in även förbättrande reparationer och underhåll om

de hänför sig till något av de fem föregående beskattningsåren, och till den del åtgärderna medfört att fastigheten respektive lägenheten är i bättre skick vid avyttringen än vid förvärvet. Vid sidan av denna avdragsrätt finns också möjlighet till avdrag från försäljningsvinsten för vissa kostnader som är direkt knutna till en visning av bostaden inför en försäljning.

Motionen

I motion Sk204 förordar Rolf Gunnarsson (m) att skatteavdrag inte ska få göras för s.k. stajling av bostaden inför en försäljning och då den ska visas för spekulanter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare behandling av detta motionsförslag (se senast bet. 2007/08:SkU19 s. 37) inte funnit anledning av överväga ändrade regler för möjligheten att dra av förbättringskostnader och försäljningskostnader i samband med försäljning av bostad. Utskottet vidhåller detta ställningstagande och avstyrker ånyo detta förslag.

Reservationer

1. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (s)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Britta Rådström (s) och Hans Olsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en reformering av skattesystemet för att åstadkomma likformighet. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sk501 yrkande 4, bifaller delvis motionerna 2008/09:Sk238, 2008/09:Sk353, 2008/09:Sk354, 2008/09:Sk364, 2008/09:Sk368 och 2008/09:Sk369 samt avslår motionerna 2008/09:Sk201, 2008/09:Sk231 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk240, 2008/09:Sk249, 2008/09:Sk259, 2008/09:Sk264, 2008/09:Sk285, 2008/09:Sk334 yrkande 3, 2008/09:Sk337, 2008/09:Sk346, 2008/09:Sk349, 2008/09:Sk383, 2008/09:Sk396, 2008/09:Sk405, 2008/09:Sk450, 2008/09:Sk454, 2008/09:Sk460, 2008/09:Sk480, 2008/09:Sk485, 2008/09:Sk487 och 2008/09:C431 yrkande 2.

Ställningstagande

I motion Sk501 redovisas de riktlinjer som Socialdemokraterna anser bör slås fast till ledning för en övergripande skatteöversyn. En självklar utgångspunkt anser vi vara att likformighet ska eftersträvas vid utformningen av reglerna för hur en inkomst beskattas. Det ska inte spela någon roll ifall inkomsten kommer från näringsverksamhet, lön, ersättning från socialförsäkringssystemet eller i form av löneförmåner. I detta ligger att pensionärerna, som i dag har relativt sett sämre skatteregler, måste få bättre villkor, liksom även långtidssjuka och arbetslösa.

För arbetskraftsutbudet och mängden arbetade timmar har kombinationen av skatter, avgifter och socialförsäkringarnas utformning betydelse. Skatter finansierar exempelvis barnomsorg, som har positiva effekter på arbetskraftsutbudet. Utformningen av socialförsäkringarna ger också drivkrafter till ett högt arbetskraftsutbud eftersom de ger ersättning efter arbetsinkomst – arbetslinjen. Vidare bidrar socialförsäkringarna till att öka tryggheten, vilket i sig är en viktig drivkraft för tillväxt och sysselsättning i tider av ständig strukturomvandling. Dessutom hjälper en god sjukvård och rehabilitering människor att komma tillbaka till arbete efter sjukdom eller skada.

Skattesystemet måste medverka till ett gott klimat för företag och företagande. Det är viktigt att regler och rutiner utformas så att företagens administrativa kostnader för att följa reglerna är så små som möjligt. Enkla regler främjar start och tillväxt av företag. Små företag kan behöva olika former av stöd vid starten och i den inledande tillväxtfasen. Det är viktigt att neutralitet i beskattningen upprätthålls mellan olika företags- och anställningsformer. Skatterna bör i så liten utsträckning som möjligt innebära att en viss produktion, företagsform eller anställningsform blir mer lönsam än någon annan. Det ska inte vara skattemässigt gynnat att arbeta som egen företagare i stället för som anställd. Företagande och investeringar gynnas av förutsägbara regler. Därför är det önskvärt med en god stabilitet i de regelsystem som är viktiga vid företagens investeringsbeslut.

En viktig aspekt på skattesystemet är skatternas globala konkurrenskraft. Detta måste lyftas fram i en skatteöversyn. Svenska företag ska ha internationellt konkurrenskraftiga regler. Vi vill dock inte medverka till en kapploppning mot botten, där länder konkurrerar med varandra genom att successivt sänka skatter. Men vi måste ta hänsyn till att vissa skattebaser – framför allt kapital – är rörligare än andra och att vi vill att Sverige ska vara ett attraktivt land att investera i. Vi vill också ta hänsyn så att skatterna i så liten utsträckning som möjligt snedvrider konkurrensen mellan utländska och inhemska företag och arbetstagare eller mellan utländska och inhemska ägare.

Det finns flera skatteregler som kan påverka rörligheten på arbetsmarknaden. För att hela Sverige ska kunna utvecklas efter sina egna förutsättningar är det viktigt att skattesystemet inte motverkar geografisk rörlighet. Därför måste denna fråga få en framskjuten plats i en skatteöversyn.

Vi föreslår att riksdagen ställer sig bakom vårt förslag om riktlinjer för en kommande skatteöversyn i enlighet med vad som närmare har utvecklats i motion Sk501. Vi avstyrker flertalet övriga motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt. Detta innebär dock inte att vi kommer att undandra oss att i utredningssammanhang pröva olika förslag som syftar till att stimulera arbetsliv och näringsliv och att motverka skatteflykt. De problem för svensk skattebas som föranleds av att skatteparadis utnyttjas för att undandra skatt måste självfallet ägnas en stor uppmärksamhet. Vi delar de synpunkter om åtgärder för att motverka skatteflykt och skattefusk som tas upp i flera motioner från socialdemokratiskt håll. Hithörande frågor ska ingå som en naturlig del av den skatteöversyn vi vill göra.

2. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om satsning på forskning och utveckling i små och medelstora företag. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sk334 yrkande 3 och avslår motionerna 2008/09:Sk201, 2008/09:Sk231 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk238, 2008/09:Sk240, 2008/09:Sk249, 2008/09:Sk259, 2008/09:Sk264, 2008/09:Sk285, 2008/09:Sk337, 2008/09:Sk346, 2008/09:Sk349, 2008/09:Sk353, 2008/09:Sk354, 2008/09:Sk364, 2008/09:Sk368, 2008/09:Sk369, 2008/09:Sk383, 2008/09:Sk396, 2008/09:Sk405, 2008/09:Sk450, 2008/09:Sk454, 2008/09:Sk460, 2008/09:Sk480, 2008/09:Sk485, 2008/09:Sk487, 2008/09:Sk501 yrkande 4 och 2008/09:C431 yrkande 2.

Ställningstagande

Målsättningen för Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade välfärden, som vi menar ska finansieras via skatterna. Vi vill utveckla den generella välfärden och samtidigt ta hänsyn till hur kvinnors och mäns olika förutsättningar kan ta sig olika ekonomiska uttryck.

En utförligare redovisning av Vänsterpartiets skattepolitik och vårt alternativ till regeringens budgetförslag för 2009 finns i skatteutskottets yttrande 2008/09:SkU1y till finansutskottet och i min avvikande mening till yttrandet.

Vänsterpartiet tror inte att det är nödvändigt med stora skattesänkningar för att förbättra företagens situation. Däremot är vissa förbättringar och justeringar nödvändiga. Vi vill också peka på vikten av att ha ett enhetligt likformigt regelsystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden konkurrens.

Vänsterpartiet avvisar en sänkning av bolagsskatten. Vi tror att det finns en rad mer angelägna åtgärder som i första hand riktar sig till mindre företag. Vi vill t.ex. minska småföretagens sjuklönekostnader. 2007 tog regeringen bort arbetsgivarnas medfinansieringsansvar, men det räcker inte. Även om mindre företag som kollektiv har en lägre sjukfrånvaro än genomsnittet, kan kostnaderna i samband med sjukfrånvaro innebära stora pro-

blem i det enskilda företaget. Vi föreslår att sjuklönekostnaden slopas i företag med upp till tio anställda. Företagen avlastas ekonomiskt samtidigt som risken för utestängningseffekter på arbetsmarknaden minskar.

Stödet till forskning och utveckling ska utökas genom en skattereduktion som riktar sig till små och medelstora företag. Satsningarna blir avgörande för att ta till vara och vidareutveckla kompetens inför bl.a. miljö- och energiomställningen. Jag yrkar att riksdagen bifaller det förslag till tillkännagivande som finns i Vänsterpartiets motion Sk334 yrkande 3.

I stället för att sänka socialavgifterna med 1 procentenhet vill vi ha riktade åtgärder som gynnar de mindre företagen. Vi vill dessutom ha ett riktat stöd till s.k. soloföretag om en nyanställning görs. Företagarnas trygghet inom socialförsäkringssystemet måste garanteras. Regeringen har på ett olyckligt sätt försenat frågan. Det är nödvändigt att avsätta resurser även här. En klar målsättning måste vara att en företagare och en anställd ska få samma trygghet.

3. Skattevillkoren för boendet, punkt 17 (s, v, mp)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om neutralitet i beskattningen av olika boendeformer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2008/09:Sk274 och 2008/09:C279 yrkande 10 och bifaller delvis motion 2008/09:Sk237.

Ställningstagande

Olika beslut i riksdagen har urholkat den skattemässiga neutraliteten mellan bostadsformerna. Alliansregeringen för inte en bostadspolitik som tar itu med detta problem. Tvärtom har den borgerliga regeringen nyligen bidragit till att skapa ytterligare brister i neutraliteten genom att introducera en helt ny boendeform, ägarlägenheten, fr.o.m. den 1 maj 2009. Mycket talar för att de särskilda skatteregler som ska gälla för ägarlägenheter kommer att gynna denna boendeform. Våra partier reserverade sig mot att införa ägarlägenheter eftersom konsekvenserna från neutralitetssynpunkt gentemot andra boendeformer inte hade utretts före beslutet.

Hyresrätten är enligt vår uppfattning missgynnad i jämförelse med andra boendeformer. Det är orättvist att boendet inte ger rätt till samma förmåner via skattesystemet oavsett om man bor i hyresrätt, villa, radhus, ägarlägenhet eller bostadsrätt. Förutom rättviseaspekter är en väl fungerande hyresmarknad med ett bra utbud av bostäder av hög kvalitet i hela

landet också viktigt för att underlätta rörligheten på arbetsmarknaden. Ett stort antal hyresrätter behöver byggas i Sverige samtidigt som hyrorna i nyproducerade lägenheter blir mycket höga. Det behövs följaktligen en rad bostadspolitiska ställningstaganden för att förbättra läget, och enligt vår uppfattning är en utredning om den skattemässiga neutraliteten och rättvisan mellan olika boendeformer en viktig del i bostadspolitiken. Vi föreslår att riksdagen med anledning av de motioner som behandlas i avsnittet beslutar om ett tillkännagivande till regeringen om att en utredning om neutraliteten vid beskattningen av olika boendeformer genomförs skyndsamt. En sådan utredning ska självfallet även omfatta skattefrågor som gäller kooperativ hyresrätt.

Särskilda yttranden

1. Fåmansföretag, punkt 3 (s, v)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s) och Hans Olsson (s) anför:

De regler som kallas 3:12-reglerna tillkom i och med 1990 års skattereform med syftet att förvärvsinkomster ska beskattas lika oavsett om de kommer från ett lönearbete eller från arbetsinsatser i ett eget aktiebolag.

I slutet av förra mandatperioden reformerades reglerna i samarbete mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. De nya reglerna innebär en starkare koppling mellan de löner företaget betalar ut och ägarens beskattning. Utdelningar beskattas med 20 % upp till en viss nivå som bestäms schablonmässigt med hänsyn till företagets eget kapital och utbetalda löner. Därutöver sker beskattning progressivt i tjänst. Om delägen i stället säljer aktier beskattas vinst som ryms inom ett sparutdelningsutrymme med 20 %. Utöver det utrymmet beskattades vinsten i tjänst upp till en viss nivå och därutöver i kapital med 30 %. Det reformerade systemet innebär att fåmansföretag med många anställda i praktiken blir undantagna från de mer komplicerade 3:12-reglerna. Reformeringen har också fört med sig att systemet har blivit något enklare. En ny schablonregel för beräkning av det kapitalinkomstbeskattade utrymmet har gjort det enklare att deklarerat för ett stort antal småföretag, särskilt för dem som har litet kapital eller är nystartade.

Därefter har alliansregeringen gjort vissa justeringar, bl.a. höjt schablonbeloppet i förenklingsregeln, förändrat löneunderlagsregeln och sänkt kravet på hur mycket aktiva delägare själva ska ta ut i lön för att kunna utnyttja företagets löneunderlag för att uppnå lättnader i beskattningen av utdelningar och kapitalvinster på aktier i företaget.

Regelverket får ibland kritik för att vara krångligt. Syftet är dock att förhindra att det som ska betraktas som tjänsteinkomster omvandlas till kapitalinkomster. Vi anser att det syftet är viktigt och måste upprätthållas. Det är självfallet angeläget att ta till vara alla möjligheter att uppnå enkla regler och regler som stimulerar till investeringar och bidrar till nya arbeten. Samtidigt är det viktigt att reglerna är motståndskraftiga mot olika former av inkomstomvandling för att uppnå ej avsedda skattefördelar och att olika organisationsformer behandlas så likvärdigt som möjligt skattemässigt. Detta måste både riksdag och regering vara mycket uppmärksamma på i det fortsatta arbetet med fåmansföretagens skatteregler.

2. Schablonbeskattning, punkt 5 (v)

Marie Engström (v) anför:

Vänsterpartiet har i flera sammanhang tagit upp frågan om att införa schablonbeskattning. Liknande förslag har även väckts av företrädare för andra politiska partier, vilket vi välkomnar. Vi anser att schablonbeskattning kan vara en viktig del i ett förenklingsarbete eftersom det skulle underlätta såväl skattemyndigheternas arbete som för den enskilde företagaren. Vi skulle dessutom få ett system som skulle bidra till att förhindra skatteundandragande.

Schablonbeskattning lämpar sig bäst i kontantbranscher. Skatteverket har i rapporter skisserat hur schablonbeskattning ska kunna utformas och användas. För att ta fram och utveckla konkreta system föreslår vi att försök med schablonbeskattning genomförs i en eller flera branscher. En övergång till schablonbeskattning bör helst vara ett frivilligt val, och möjligheten att använda konventionell beskattning bör finnas kvar. Det finns välfungerande system i andra europeiska länder som kan fungera som förebilder i det avseendet.

3. Sponsring, forskning och utveckling, punkt 7 (s, v)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s) och Hans Olsson (s) anför:

Som framgår av utskottets redogörelse har frågan om avdragsrätten för sponsring tidigare varit föremål för ingående överväganden. Dessa har utmynnat i att riksdagen har ställt sig bakom bedömningen att en särskild regel om avdragsrätt för sponsring inte bör införas, utan att det är bättre att eventuella problem som kan uppkomma i rättstillämpningen löses med hjälp av riktlinjer från Skatteverket. Det finns enligt vår uppfattning inte någon anledning att ändra detta ställningstagande, men det är naturligtvis viktigt att följa hur praxis kommer att utvecklas.

Särskilda avdragsregler för privatpersoners och företags donationer till olika ändamål riskerar att innebära en oönskad styrning, och dessutom skulle det minska statens möjligheter till insatser via statsbudgeten för att värna forskning, kultur och ideell verksamhet. Det är skälet till att vi anser att förslag som syftar till utvidgad avdragsrätt för privata donationer för olika ändamål bör avslås.

4. Klassificering av byggnader för äldreboende vid fastighets-taxeringen, punkt 14 (v)

Marie Engström (v) anför:

Vänsterpartiet har vid flera tillfällen genom motioner i riksdagen krävt åtgärder för att undanröja all osäkerhet om hur äldreboenden ska klassificeras vid beskattningen. Skatteutskottet har gjort uttalanden i samma riktning. Regeringen valde emellertid att inte ta upp frågan i samband med att

den presenterade sitt förslag om en fastighetsavgift på bostäder hösten 2007. Sedan också Skatteverket har väckt frågan ser det nu ut som om regeringen äntligen kommer att ta sig an det här problemet. Jag har därför inte något från majoriteten avvikande yrkande. Emellertid kommer jag att noga följa hur frågan fortsättningsvis hanteras och återkomma med förslag till riksdagen om den pågående beredningen inte leder till ett bra resultat.

5. Enkla sommarhus och bostadshus på arrenderad mark, punkt 15 (s, v, mp)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s) anför:

Regeringens nya regler för fastighetsbeskattningen har lett till att boende på arrenderad mark och i enkla sommarhus beskattas hårdare än boende i en vanlig villa med tillhörande tomtmark. Det beror på att de regler som ska begränsa skatteuttagets storlek inte omfattar boende på arrendetomter och på fastigheter där bostadshuset är av enklare slag. Som framgår av utskottets redovisning uppmärksammades problemet med arrendetomterna under skatteutskottets beredning av regeringens förslag till ny boendebeskattning hösten 2007. Regeringen har emellertid hittills inte lagt fram ett förslag som åtgärdar problemet. Nu framgår det av vad utskottet skriver att regeringen ska återkomma med förslag. Vi anser att det här problemet borde ha kunnat få en lösning redan i regeringens förslag till ny boendebeskattning. När så inte har skett förutsätter vi att arbetet kommer att bedrivas med stor skyndsamhet.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:Sk201 av Magdalena Andersson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdragsmöjlighet för konto för företagande.

2008/09:Sk204 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skatteavdrag inte ska få göras för s.k. styling.

2008/09:Sk208 av Jan Ertsborn (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arrenderad mark, där det står ett bostadshus, ska likställas med tomträtt vid uttagande av fastighetsavgift.

2008/09:Sk212 av Tobias Krantz och Camilla Lindberg (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skattefrihet för uthyrning av del av bostad.

2008/09:Sk222 av Cecilia Wikström i Uppsala (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra sponsring av kultur avdragsgill.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en avskrivningsrätt för företag vid inköp av konst.

2008/09:Sk231 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av entreprenörskonto.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdragsrätt.

2008/09:Sk233 av Mats Gerdau (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om beskattning av sommarstugor utan taxeringsvärde.

2008/09:Sk234 av Anna König Jerlmyr (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjliggörande av s.k. vinstandelslån i fåmansföretag.

2008/09:Sk237 av Lennart Pettersson och Birgitta Sellén (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skatteneutralitet för olika boendeformer.

2008/09:Sk238 av Monica Green (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ändrade skatteregler för småföretagare.

2008/09:Sk239 av Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av de effekter som uppstår när den kommunala fastighetsavgiften slås samman med den statliga fastighetsskatten när fastigheter är uppförda på arrendetomter.

2008/09:Sk240 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjligheten att införa skattefria byten av aktier och fonddinnehav bör utredas.

2008/09:Sk241 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fastighetstaxeringen.

2008/09:Sk246 av Elisabeth Svantesson och Eva Bengtson Skogsberg (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de som driver enskilda firmor och handelsbolag också bör ges rätt att göra avdrag för friskvård.

2008/09:Sk247 av Elisabeth Svantesson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fåmansbolagsreglerna, de s.k. 3:12-reglerna.

2008/09:Sk249 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om företagarkonton.

2008/09:Sk255 av Björn Hamilton och Isabella Jernbeck (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ränta på uppskov.

2008/09:Sk259 av Marianne Watz (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändra och förenkla aktiebeskattningen.

2008/09:Sk261 av Christine Jönsson m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förändrad beskattning av oäkta bostadsrätter.

2008/09:Sk264 av Anna König Jerlmyr (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga ett införande av riskkapitalavdrag.

2008/09:Sk274 av Sinikka Bohlin (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om neutralitet mellan olika bostadsformer.

2008/09:Sk279 av Isabella Jernbeck (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vissa förändringar kring utformningen av stämpelskatten.

2008/09:Sk283 av Maria Plass (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över avdragsmöjligheterna för friskvård vid enskild firma.

2008/09:Sk285 av Jörgen Johansson och Birgitta Sellén (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för fastighetsinvesteringar i Sverige och utlandet.

2008/09:Sk286 av Oskar Öholm (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna till skattefri ersättning till markägare vid tecknande av naturvårdsavtal.

2008/09:Sk288 av Olof Lavesson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förändrat och förtydligat regelverk för sponsring av kultur och idrott.

2008/09:Sk292 av Hillevi Engström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdragsrätt för företag som bedriver förskoleverksamhet riktad mot de anställda.

2008/09:Sk293 av Hillevi Engström m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av avdragsrätten för kultursponsring.

2008/09:Sk330 av Catharina Bråkenhielm (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att undanröja rådande osäkerhet rörande klassificeringen i skattehänseende av de blandade boendeformerna inom äldreomsorgen.

2008/09:Sk333 av Marie Engström m.fl. (v):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa schablonbeskattning.

2008/09:Sk334 av Marie Engström m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kreditering på skattekonto för satsning på forskning och utveckling i små och medelstora företag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om syftet med 3:12-reglerna.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om schablonbeskattning.

2008/09:Sk335 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Rune Wikström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av bestämmelserna för den kommunala fastighetsavgiften.

2008/09:Sk337 av Tomas Tobé och Jessica Polfjärd (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om riskkapitalavdrag.

2008/09:Sk340 av Tomas Tobé (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om 3:12-reglerna.

2008/09:Sk342 av Anti Avsan (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av reglerna avseende beskattning av fysiska personers kapitalvinst vid försäljning av permanentbostad.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att försöka identifiera vilka negativa konsekvenser som den nuvarande eviga reavinstbeskattningen medför samt lämna förslag på hur en ändrad lagstiftning skulle kunna utformas.

2008/09:Sk344 av Lars Hjälmered och Lisbeth Grönfeldt Bergman (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tonnageskatt.

2008/09:Sk346 av Mikael Oscarsson och Holger Gustafsson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av ett riskkapitalavdrag och etableringskonto.

2008/09:Sk347 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdragsrätt för vinstandelslån.

2008/09:Sk348 av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en fortsatt reformering gällande beskattning av fastigheter.

2008/09:Sk349 av Mikael Oscarsson och Lars Lindén (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av ett skattefritt investeringskonto.

2008/09:Sk353 av Monica Green (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige med olika politiska medel ska verka för avtal och regleringar som gör att skatteparadisen inte kan användas för skatteflykt, ekonomisk brottslighet och terrorism.

2008/09:Sk354 av Ameer Sachet (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige via Nordiska ministerrådets projekt snabbt får avtal med de för svenska placeringar vanligaste skatteparadisen.

2008/09:Sk359 av Christina Oskarsson och Claes-Göran Brandin (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att regeringen skyndsamt handlägger riksdagens tidigare tillkännagivande till regeringen om tonnageskatt.

2008/09:Sk361 av Johan Löfstrand (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om preliminärskatteavdrag vid försäljning av aktier och andra värdepapper.

2008/09:Sk364 av Lennart Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en skärpt lagstiftning för att förhindra skatteflykt.

2008/09:Sk366 av Christina Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över avdragsmöjligheter för marknadsföring med förtäring, särskilt för småföretagare.

2008/09:Sk368 av Monica Green (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att sparandedirektivet och dess informationsutbyte tillämpas fullt ut inom EU och gentemot andra stater som EU träffar skatteavtal med.

2008/09:Sk369 av Monica Green (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att sparandedirektivet utvidgas till att omfatta juridiska personer och också andra kapitalinkomster än räntor.

2008/09:Sk382 av Anna König Jerlmyr (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fåmansbolagsreglerna.

2008/09:Sk383 av Agneta Berliner (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett investeringsskydd för privatinvesteringar i onoterade, publika bolag.

2008/09:Sk389 av Marianne Kierkemann (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändrade avdragsregler för kultursponsring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om företags möjlighet till konstinköp.

2008/09:Sk396 av Lars Elinderson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en förändring av den svenska aktiebeskattningen.

2008/09:Sk404 av Marie Weibull Kornias (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om privatpersoners och företags avdragsrätt för donationer.

2008/09:Sk405 av Marie Weibull Kornias (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över rätten till uppskjuten reavinstskatt om företaget investerar vinsten man gjort i ett annat företag.

2008/09:Sk406 av Olof Lavesson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att även stiftelser som har som huvudsakligt ändamål att lämna bidrag för kulturändamål omfattas av begränsad skattskyldighet.

2008/09:Sk407 av Jan Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjlighet att skjuta upp reavinstbeskattning.

2008/09:Sk416 av Anne Marie Brodén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att friskvård ska bli avdragsgill även för egenföretagare.

2008/09:Sk418 av Rosita Runegrund och Chatrine Pålsson Ahlgren (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheter för företagare att göra avdrag för friskvård.

2008/09:Sk425 av Carina Moberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bostadsrätten som upplåtelseform.

2008/09:Sk435 av Désirée Pethrus Engström och Emma Henriksson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om schablonbeskattning av vissa tjänstebranscher.

2008/09:Sk446 av Yvonne Andersson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behoven av förbättrade möjligheter för det svenska näringslivet att ge pengar till forskning och utveckling.

2008/09:Sk450 av Sten Bergheden (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen för att underlätta för Ung företagsamhet.

2008/09:Sk454 av Maria Plass (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av regelverket kring riskkapitalfonder i Sverige genom kommanditbolag.

2008/09:Sk457 av Fredrik Malm och Karin Pilsäter (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade möjligheter till kultursponsring för företag.

2008/09:Sk458 av Karin Pilsäter (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa fåmansbolagsreglerna och ersätta dem med en normallönemodell.

2008/09:Sk460 av Karin Pilsäter (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av FoU-rabatt för företag.

2008/09:Sk467 av Mats G Nilsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av nivån för skatteavdrag för representation.

2008/09:Sk470 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda de regionalpolitiska konsekvenserna av förändrad fastighetsskatt.

2008/09:Sk476 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen beslutar om ändring i 42 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229) så att ett företags gåva till kvalificerat allmännyttiga ändamål som avses i 7 kap. 8 § inkomstskattelagen blir undantagen från utdelningsbeskattning hos företagets ägare.

2008/09:Sk480 av Per Åsling (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om framtida utveckling av regionala och lokala skattebaser.

2008/09:Sk481 av Maria Kornevik Jakobsson och Eva Selin Lindgren (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tonnageskattelagstiftning.

2008/09:Sk485 av Lars-Arne Staxäng (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenkla regelverket för kapitalskatteområdet.

2008/09:Sk487 av Emma Henriksson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av riskpremier för små företag.

2008/09:Sk490 av Birgitta Sellén och Sven Bergström (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över de regler som gäller beträffande kapitalvinstbeskattning vid statlig avsättning för naturvård samt även för intrångsersättning för s.k. toleransavdrag.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att markägare som betalat reavinst på tvångs-inlöst skog ska få tillbaka den retroaktivt.

2008/09:Sk497 av Inger Davidson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagstiftningen avseende beskattningen av enkla sommarhus.

2008/09:Sk501 av Lars Johansson m.fl. (s):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om likformig beskattning för tillväxt, effektivitet och regional balans.

2008/09:Sk507 av Jessica Polfjärd (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ändrade beskattningsregler för personaloptioner kontra köpoptioner.

2008/09:C279 av Egon Frid m.fl. (v):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen låter genomföra en översyn av dagens skatteregler, med syfte att undvika att den kooperativa hyresrätten enligt hyresmodellen missgynnas i förhållande till ägarmodellen, och återkommer till riksdagen med förslag.

2008/09:C431 av Karin Pilsäter (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om balans mellan överskott och underskott i beskattningen.